

VÄRMLANDS ANOR

2004:3

September 2004 Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening

ISSN 1400-1047

Årgång 21
Pris 45:-

Denna gruppbild är tagen i Arvika omkring 1915. Fotot är upphittat av Märta Lindroth i Hindås bland hennes mors kvarlåtenskap. Med på bilden är Märtas farmor och farfar och deras barn. Men vilka är alla andra, och av vilken anledning lät man fotografera sig? Läs Märtas brev på sidan 10.

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsforskning i Värmland och förena dem som delar detta intresse. Föreningen är ansluten till Sveriges Släktforskarförbund.

Organisationsnummer 873201-6897

Föreningens adress

c/o Sander, Norra Berghaget,
667 32 Forshaga
E-post: lgsander@algonet.se

Medlemsavgift

Medlemsavgiften är 140 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem (2004) till svenskt postgiro **46 96 60-5**. Medlemmar i Norge betalar 130 norska kronor + porto 60 norska kronor till norskt postgiro **7877.08.16652**

Arkiv

Arkivcentrum Värmland, Box 475,
651 11 Karlstad. Telefon 054 - 61 77 00.

Besöksadress: Arkivcentrum Värmland,
Hööksgatan 2, Karlstad

Hemsida

www.genealogi.se/varmland

Styrelsen

Ordförande Lars-Gunnar Sander,
Norra Berghaget, 667 32 Forshaga.
Tel. 054-872754 Mobil 070-6348187

Vice ordförande K-G Lindgren,
Linnévägen 11, 661 43 Säffle.
Tel. 0533-14124, mobil 070-5228549

Sekreterare Gunnar Jonsson,
Älvhagsgatan 25, 661 40 Säffle.
Tel. 0533-10559

Kassör Liv Hagberg, Garvaregatan 4,
652 20 Karlstad. Tel. 0730-401673

Ledamot Arne Berg, Kila, Vässby 2,
661 94 Säffle. Tel. 0533-63088

Ledamot Björn Grindegård, Skolgatan 2B,
667 22 Forshaga. Tel. 054-873933

Ledamot Hans Olsson, Virvelgatan 77,
667 32 Forshaga. Tel. 054-872993.

Suppleant Anette Carlsson, Hööksgat. 2A,
652 29 Karlstad. Tel. 054-181872.

Suppleant Sigvard Boström, Brosätter 317,
660 57 Väse. Tel. 054-861055.

Suppleant Eva Fredriksson, Karlag. 3C,
652 23 Karlstad. Tel. 054-189238

Suppleant Marianne Fröding,
Lambergsgatan 5, 652 21 Karlstad.
Tel. 054-853521

Valberedningen

Bernhard Granholm (sk), Ljunggatan 39C,
664 32 Grums. Tel. 0555-61153

Rånald Engelbrekt, Spångbergsvägen 88,
682 32 Filipstad. Tel. 0590-10181.

Ingrid Johansson, Gansbyn, Sättra,
671 95 Klässbol. Tel. 0570-461070

INNEHÅLL

- 3 Slektsnavnet Werre i Svanskog
- 10 Ett fotografi från Arvika
- 11 Ordföranden har ordet
- 12 Gränsträffen i Morokulien
- 13 Finnshytte-Jon
- 14 En gravsten i Gunnarskog
- 15 Ur andra medlemsblad
- 16 Släktforskar dagarna i Östersund
- 17 Vålboren eller välaktad...
- 18 Inringad av det förflutna
- 19 Antavla 109
- 20 Sebastian Bryngelsson i Hagen
- 21 Antavla 110
- 22 Boktips
- 23 Höstens program
- 24 Anor sökes
- 25 Värmlands Kyrkboksregister
- 26 Föreningens utgivning av böcker och register

VärmlandsAnor utges som medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening. Bidrag till tidningen, synpunkter på inriktningen och tips om händelser för bevakning mottas tacksamt av Redaktören. Författarna ansvarar för riktigheten i artiklar. Citera gärna VärmlandsAnor, men glöm inte att ange källa! Eftertryck av texter endast med författarens tillåtelse. Redaktionen förbehåller sig rätt att redigera insända bidrag.

Upplaga 1400 ex, 4 ggr/år

Manusstopp för 2004:4 är 6 november 2004.

Ansvarig utgivare

Lars-Gunnar Sander, Forshaga

Redaktör

Carl-Johan Ivarsson, Finnögatan 4 B, 614 33 Söderköping.
Tel 0121-21823, mobil 070-2253245. cj.ivarsson@telia.com

Layout

Anette Carlsson, Karlstad

Tryck

Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Slektsnavnet Werre i Svanskog

av Sten Høyendahl

Korporal Erik Börjesson Werre i Hognerud på Dalboredden er en kjent person for alle som har syslet med kilde-materiale fra Svanskog fra midten av 1700-tallet. Hans eldre bror Nils Börjesson bar også navnet Werre i sine soldat-dager, og jeg har derfor lenge gått i den tro at navnet har vært knyttet til soldat-ene i Hognerud. Det viser seg imidlertid at flere bønder og militærpersoner i Svanskog har brukt navnet sporadisk, særlig i Trönnevikens helt øst i Svanskog ved grensen mot Kila. Etter hvert har jeg funnet åtte personer med dette navnet, og etter nærmere gjennomgåelse viser det seg at alle disse stammer fra Nils Eriksson i Trönnevikens som døde rundt 1692. Dette gir klare indikasjoner på at det dreier seg om et slektsnavn. Nils Eriksson sees aldri selv med navnet Werre, som jeg første gang har funnet benyttet i 1685 om hans sønn Erik Nilsson i Källbyn.

Nils Eriksson i Trönnevikens

Nils Eriksson er første gang nevnt i et skattemanntall av 1641 for Svanskog, der han står som eneste oppsitter i halvgårds-hemmanet Trönnevikens. Sven Olsson i Hökeliden, Nils i Trönnevikens og Olof Nilsson i Källbyn ble på Gillbergs herredsting i oktober 1646 utnevnt som pantekarer i Svanskog. Både Sven og Olof var på samme tid nemndemenn, noe som tyder på at vervet innebar en viss autoritet. Nils Eriksson ble selv nemndemann, og møtte i mars 1651 første gang på tinget i Backa i Långserud.

I august 1647 ble det bestemt på tinget at *en Tolffmanns Syyn* skulle foretas på grensedelet mellom Trönnevikens og Källbyn. En halv nemnd ble i august 1658 forordnet til å rette opp dette rådelet. I juni 1660 ble det avsagt dom for at delet burde gå fra hovedrøysa mellom Kila og Svanskog til Fjällstjärnen, etter bekken til Trönneviksgården, og deretter i sjøen Eldan. Dette delet gjaldt for hogst og

rydning, men beitemarkene skulle være felles for gårdene: *alt Klöff går om Klöff*. Nesten nitti år senere, i 1746, oppsto det tvist om grensedelet med bakgrunn i denne dommen, noe som skulle føre til ny synsforretning og etterfølgende forlik.

Nils Eriksson og sønnen Sven Nilsson står i rotelengden for 1667 som oppsittere i Trönnevikens. I oktober 1672 begjærte Nils avskjed fra vervet som nemndemann, og anmodet samtidig retten *Ödmiukelighet* om at sønnen Sven kunne bli antatt i hans sted. Sven ble ansett som vel kvalifisert, og ble antatt *effter aflagd eed å book*, med hånden på Bibelen.

I 1686 ble det holdt syn og inkvisisjon mellom staden Åmål på den ene og setesgården Nygård med Skevik på den andre siden. Den gamle Nils Eriksson i Trönnevikens møtte som første vitne. Han opplyste at han var rundt nitti år gammel, og at hans far hadde bodd ett år på frälsehemmanet Åsen og seksten år i Björkil under Nygård. Selv hadde Nils vært dreng hos salige Botvid Larsson på Nygård. Nils' far bør etter dette ha vært en Erik i Björkil, men jeg har ikke støtt på dette navnet under mine riktignok svært overfladiske undersøkelser i kildematerialet for Åmål i begynnelsen av 1600-tallet.

I september 1689 ble Nils Erikssons testamente framlagt på tinget. Han ga her sønnen Sven og hans hustru Karin Eriksson to tredjedeler av alt løsøret i boet for deres *förde och Hafwande moot honom all barnslig Lydno Hörsamheet och upwackning*, og søsknene Erik i Källbyn og Boret i Ågilsrud hadde samtykket i dette. Nils Eriksson døde trolig rundt 1692.

Nils Eriksson, trolig født ca 1605, død ca 1692, Trönnevikens, Svanskog.

Barn:

1. Erik Nilsson Werre, trolig født ca 1640, død 1708, Eldansnäs, Långserud/Källbyn/Trönnevikens, Svanskog, g1

Marit Olsdotter, g2 Ingeborg Olsdotter, født ca 1640, død 1712

2. Sven Nilsson, født ca 1643, død 1703, Trönnevikens. Gm *Karin Eriksson*, trolig født ca 1640, død ca 1710.

3. Måns Nilsson, Grinsbyn, Långserud.

4. Ingeborg Nilsson, g. *Anders* i Grinsbyn, Långserud.

5. Boret Nilsson, født ca 1641, død 1711. Gift til Ågilsrud, Svanskog

Erik Nilsson Werre i Källbyn

Anders Jonsson i Tjuka i Åmål ble i februar 1685 stilt for retten i Hellebo i Tössbo herred for å ha slått i hjel sin bror Måns Jonsson i Larsbol. Anders forklarte at Måns hadde kommet til ham og spurt om han ville kjøpe never som *Erich Wäre hemma i Wärmeland hadhe att sällja*. Deretter ble Erik som *war hemma i Kiahllbyen i Swanskogz S:n* oppropt som vitne. Han var selv ikke til stede ettersom han lå syk, og hans skriftlige forklaring ble inngitt i retten. Erik hadde dagen før nyttårsaften 1684 kommet med noe never som Anders i Tjuka hadde bestilt. Anders hadde vært inne i stua med broren Måns og flere andre, og besværet seg for Erik over at Måns hadde revet av ham halve skjegget. Måns satt da i høysetet og svor stygt, slo i bordet og sa seg *gifwa dhe falska skiälmar och tiufwar, dhen ondhe*, og så løp han ut og kom tilbake med en *Isebijhl* som han støtte mot brorens hånd. Anders grep da et lite vedtre og ga broren to slag over akselen og ett i hodet så han gikk overende, men han kom straks etter på bena, *swäriandes, tornerandes och bannandes*. Da hadde Erik forlatt huset, og han visste ikke hva som senere hadde skjedd.

Dette er eneste gang jeg har funnet Erik Nilsson med navnet Werre. Mye tyder på at han var eldste sønn av Nils Eriksson i Trönnevikens til tross for at broren Sven overtok gården. Erik var første gang gift med Marit Olsdotter fra Gönäs i

Långserud, og hadde fire barn med henne. Det er ukjent når Marit døde og når Erik giftet seg på nytt, men hans annen hustru var Ingeborg Olsdotter, datter av Olof Örjansson i Kåled i Svanskog. Med henne skal han ha hatt fem barn.

I mars 1675 bodde Erik i Eldansnäs i Långserud, da han og Anders Månsson i Stubberud på sine hustruers vegne ba om å få det som kunne beløpe seg på deres sjettedel i helgårdshemmanet Kåled. Eldansnäs grenser til Gönäs hvor Eriks første hustru skal ha kommet fra, og det var muligens her Erik holdt til fra begynnelsen av 1660-årene. Erik hadde etter alt å dømme nylig inngått ekteskap med Ingeborg Olsdotter, som var fra Kåled.

I februar 1676 måtte Erik Nilsson i Eldansnäs bøte seks mark for *fyllerij och buller* på tingsgården natten til en søndag. Han hadde dessuten opponert mot alle befalinger fra lensmann og fjerdingsmann om underhold av krigsfolket ved skansen, og ble dømt til en bot på hele 40 mark. Erik var også blitt pålagt å flytte av borgermester Anders Larsson i Kristinehamn, som eide fjerdingen i Eldansnäs som han brukte. Erik hadde lovet å se seg om etter et annet bruk, men hadde ikke gjort dette, og ble derfor dømt til å flytte innen førstkommende vårsøndag til fordel for Lars Bryngelsson i Sillingebyn. Han slo seg ned i helgårdshemmanet Källbyn i Svanskog, og i oktober 1680 måtte han bøte tre mark for slagsmål med naboen Anders Persson og hans hustru Böret Simonsdotter.

I følge generalmønstringsrullen av 1689 for Närke-Värmlands infanteriregiment brukte Erik en tredjedel av Källbyn, mens Olof Larsson brukte en tredjedel, og Olof og Hans en sjettedel hver. Soldatrotten besto av Källbyn og halve Rållsbyn, og var nå ledig. Pikenéren Olof Olsson Källman, *een fähna*, hadde tjent fem år, men fikk nå avskjed. Källbyn og Rållsbyn sto oppført under *hr Tigerhielms förpanning*. Av en senere soldatrulle for Näs kompani framgår at Lars Bryntesson Källman ble pikenér for roten i 1691, og han var der fortsatt i 1698.

Erik flyttet til Trönnevikén før 1695. I februar 1699 kom kona Ingeborg Olsdotter i hardt vær på tinget. Böret Persdotter i Slirud, Olof Hanssons hustru, beklaget seg over at hun var blitt påført *ett swart och Olydel: rychte* om mord og trolldom, slik at hun var blitt utestengt fra nattverden. Böret krevde nå at det måtte

fastslås om det var inhyseshestruen Kerstin Andersdotter i Slirud eller Ingeborg i Trönnevikén som var *dette sleme och ährerörige rycktetz upphafzman*. Ingeborg fraskrev seg alt ansvar, og hevdet at det Kerstin og to andre kvinner som hadde fortalt henne om dette. Kerstin Andersdotter forklarte imidlertid at hun aldri hadde hørt ryktet før Ingeborg hadde fortalt henne det. Piken Botella, som tjente hos Böret, sa at hun hadde hørt disse skammelige ordene fra Ingeborgs egen munn, men selv hadde hun aldri fortalt dette til noen andre enn Böret selv etter som hun følte medynk med henne. Retten kom til at Ingeborg hadde satt ut et usant rykte, og det ble avsagt kjennelse for at hun etter tingbalkens 20. og 43. kapittel måtte bøte to ganger tre mark sølvmynt for grove beskyldninger. Dersom hun nok en gang ble tatt i å spre rykter, skulle hun bøte 40 mark. Böret fikk rettens ord for at ryktet om henne var fullstendig ubegrunnet.

Erik Nilsson døde i 1708 på en reise til Karlstad, og ble begravet i Kila. Presten i Kila har antegnet i kirkeboken at Erik var sagmester, og først giftet seg med Marit Olsdotter fra Gönäs. Han hadde gått hjemmefra 26. april, men ble syk underveis og døde syv dager senere. Hans alder ble oppgitt til 86 år, men det var nok i drøyeste laget. Ingeborg Olsdotter døde i 1712, angitt 85 år gammel.

Erik Nilsson Werre, født ca 1640, død 1708, Eldansnäs, Långserud/Källbyn/Trönnevikén, Svanskog. G1 *Marit Olsdotter*, g2 *Ingeborg Olsdotter*, født ca 1640, død 1712.

Barn (Erik skal ha hatt fire barn i første og fem barn i annet ekteskap):

1. **Nils Eriksson Werre**, født ca 1670, levde 1723, fenrik, Ed, Svanskog. Gm *Britta Nilsdotter*

2. **Olof Eriksson**, født ca 1674, død 1754, Trönnevikén. Gm *Anna Nilsdotter*, født ca 1678, død 1742

3. **Anders Eriksson**, født ca 1679, norra Skarbol/Källbyn/Kåled, Svanskog. Gm *Ingrid Andersdotter*, født ca 1676, død 1742.

4. **Böret Eriksdotter**, født ca 1675, død omkr 1744. Gm *Erik Nilsson Skarfelt*.

Sven Nilsson i Trönnevikén

Sven Nilsson var sønn av Nils Eriksson i Trönnevikén og overtok farens verv som nemndemann, noe som indikerer at han i

noen år hadde vært den egentlige brukeren av gården. Sven satt første gang i dette vervet på Gillbergs herredsting i februar 1673. Han hadde trolig da allerede noen år vært gift med Karin Eriksdotter, men hennes herkomst er ukjent.

Mot slutten av Gyldenløvefeiden hadde dansk-norske tropper vinteren 1679 plyndret i vestre Värmland og Dalsland. I november samme år ble det registrert i dombøkene for Gillbergs og Tössbo herreder at atten gårder i Svanskog var brent ned, men Trönnevikén ser ut til å ha unnsuppet.

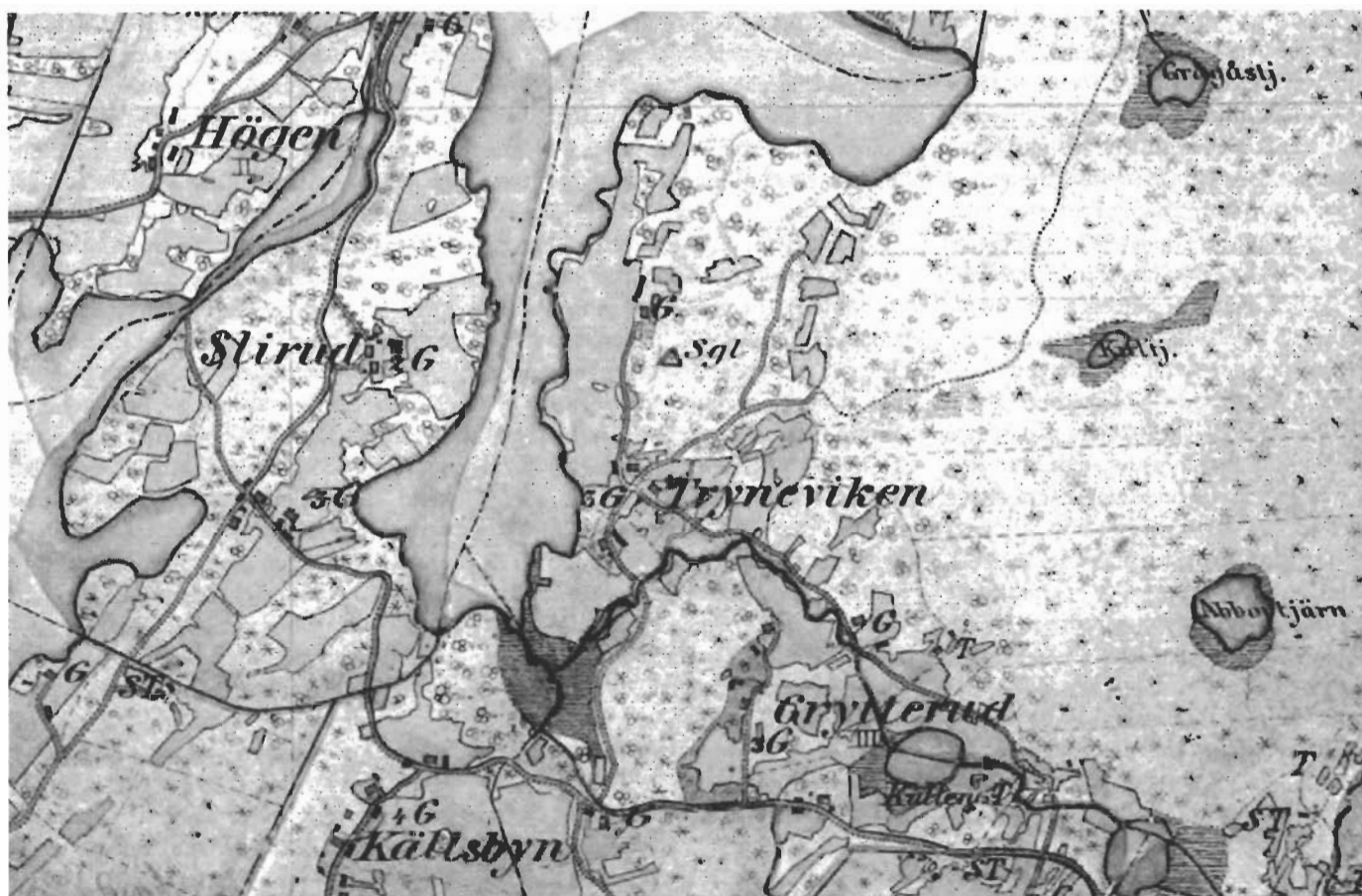
I 1689 brukte Sven Nilsson hele Trönnevikén, som militært sett var delt mellom to soldatroter i kaptein Bäärens kompani. Den ene roten besto av halve Trönnevikén og norra Skarbol, og Olof Torstensson Skarberg var blitt innsatt som pikenér i denne roten i 1688. Den andre roten omfattet Stommen og den andre fjerdingen i Trönnevikén, og pikenéren her var Welum Jonsson Stomberg, som også var blitt innsatt i 1688.

Göran Svensson i Björketjärn i Långserud sto i februar 1699 fram på tinget og klaget på sin hustru Karin Ivarsdotters vegne over at Sven i Trönnevikén skyldte ham to riksdaler. Göran forklarte at Svens gjeld til Karins avdøde ektemann Lars Nilsson utgjorde to skjeeper bygg, som tilsvarte to riksdaler. Sven kunne ikke benekte dette, og ble pålagt å betale gjelden samt omkostninger med 16 öre sølvmynt.

Sven Nilsson kom i september 1699 på tinget og fordret 11 riksdaler og 16 öre sølvmynt av broren Erik, samt åtte riksdaler som skrev seg fra et hestebytte i Karlstad og ellers to daler. Erik innrømmet å ha mottatt pengene, men stilte motkrav om sin andel i 120 riksdaler som brødrenes far Nils Eriksson hadde etterlatt seg, og som han ikke hadde fått. Retten fant at Erik måtte betale sin gjeld med tilsammen 19 daler og 16 öre sølvmynt med en avkortning på 21 1/3 öre. Erik hadde ikke klart å bevise at faren hadde etterlatt seg 120 riksdaler, og dette punktet måtte følgelig bortfalle.

Sven Nilsson i Trönnevikén døde i november 1703, angitt seksti år gammel, og ble i kirkebokens dødsfalliste betegnet som en ærlig mann. Karin Eriksdotter døde trolig rundt 1710, da det var en lakune i kirkebøkene. Hennes jord i Trönnevikén ble delt mellom barna kort etter. Sønnen Nils Svensson kjøpte i sep-

Trönnevik (Tryneviken) i Svanskog med omgivande hemman på Hembygdskartan. I dessa trakter bodde personerna som kallades Werre.

tember 1711 en sjettedel i gården, som han dels hadde arvet og ellers kjøpt av sine søsken, kaptein Erik Källgren og Gunilla Svensdotter i Hognerud for 19 riksdaler og 36 öre sølvmynt. Broren Olof Svensson fikk i februar 1712 skjøte på en annen sjettedel, som han hadde arvet og innløst for 16 daler og 42 öre sølvmynt av kaptein Källgren og svogeren Erik Larsson i Ed. Olof gikk imidlertid ikke særlig godt sammen med broren Nils, og flyttet kort etter til Ängenäs.

Sven Nilsson, født ca 1643, død 1703, Trönnevik, Svanskog. Gm *Karin Eriksdotter*, trolig født ca 1640, død ca 1710
Barn:

1. Nils Svensson, født ca 1676, død 1746, Trönnevik, Svanskog. Gm *Lisbet Hansdotter*.

2. Erik Svensson Källgren, kaptein.

3. Olof Svensson, Ängenäs (i Mellerud?)

4. Ingrid Svensdotter, født ca 1665, død omkr 1725. G1 *Per (Nilsson?)* kläckare, død ca 1708, Ed, Svanskog. G2 *Erik Larsson*, født ca 1679, død 1732, Ed/Strand, Svanskog.

5. Gunilla Svensdotter, født ca 1672,

død 1746. Gm *Börje Eriksson*, født ca 1670, død 1757, Hognerud, Svanskog.

Fenrik Nils Eriksson Werre i Ed

Nils Eriksson Werre var sønn av Erik Nilsson Werre i Källbyn. I oktober 1693 giftet han seg med Britta Nilsson fra Ed i Svanskog, og flyttet dit. Det var også en Nils Andersson i Ed på denne tiden, og det er ikke alltid like lett å holde de to fra hverandre.

Nils Werre hadde i februar 1722 trukket broren Olof Eriksson for tinget, ettersom Olof ikke ville gi ham noe av det han hadde fått av fast og løst gods etter faren. Som fenrik hadde Nils vært borte fra hjemmet i mange år, og faren hadde i sin levetid mottatt hans lønnsutbetalinger. Han ba derfor om at lensmannen og to nemndemenn skulle forordnes til å utrede saken, og finne ut hvor mye hver av brødrene hadde kostet på faren. Saken ble utsatt til neste ting, ettersom brødrene ikke kunne komme til forlik.

I oktober året etter ble saken gjenopptatt, og Nils anførte nå at Olof uberettiget hadde tilegnet seg farens arve-

jord i Trönnevik. Nils hevdet at faren hadde betalt sin gjeld med hans militære lønn, og forsømt eiendommen. Olof framla herredsrettens fastebrev av 4. mars 1705 på Trönnevik, og opplyste at han hadde kjøpt jord både av faren og farbrorrens enke. Åpenbart hadde han på samme tid kjøpt en part av Karin Eriksdotter, Sven Nilssons enke. Nils påsto at Olofs kjøpebrev av 4. februar 1702 var falskt, og at faren *aldeles dher till intet samtyckt*. Han mente derfor at tre menn som hadde bevitnet kjøpet, måtte innkalles i retten, og saken ble utsatt nok en gang. Den ser ikke ut til å ha blitt gjenopptatt, og brødrene kom trolig til forsoning.

Nils Eriksson Werre, født ca 1670, levde 1723, fenrik, Ed, Svanskog. Gm *Britta Nilsson*.

Barn, trolig:

1. Nils Nilsson, født 1693

2. Olof Nilsson, født 1695

Olof Eriksson i Trönnevik

Olof Eriksson var sønn av Erik Nilsson Werre og hans annen hustru Ingeborg Olsdotter, men sees aldri selv med navnet

Werre til tross for at to av hans sønner brukte det. Han ble nyttårsdagen 1702 viet til Anna Nilsson, datter av nemndemannen og kirkeverden Nils Segolsson og Marit Torkelsdotter i Bodane på Dalboredden i Svanskog. I februar samme år kjøpte Olof en tredjedel i Trönnevik av sin far og hustru Anna Olsdotter i Gönäs for 38 riksdaler. Allerede to uker senere fikk Olof og Anna sønnen Måns, og de bodde da i Bodane, men flyttet kort etter til Trönnevik.

Nils Segolsson i Bodane døde i juni 1712. Han var en velstående mann, men etterlot seg to sønner og fem døtre, og Annas part i boet utgjorde derfor bare en niendedel. I oktober 1712 fikk hennes eldste bror, nemndemannen Torkel Nilsson i Bodane, første gangs oppbud på tre av sine søstres niendeparter i Bodane. Anna i Trönnevik fikk 16 riksdaler for sin part.

I desember 1717 ble det begravet to barn for Olof og Anna i Trönnevik: en gutt på syv og en pike på fem år, men navnene er ikke kjent, og på den tiden de ble født var det en lakune i kirkeboken. Eldstesønnen Måns Olsson druknet i juli 1728, 26 år gammel.

I september 1728 kom Olof Eriksson på tinget og hevdet at hans morfar Olof Örijansson skulle ha eid en sjettedel i Källbyn som arvejord. Denne parten hadde nemndemannen Olof Nilsson i Källbyn i september året før innløst av sine slektninger, og dessuten hadde han tidligere arvet en del etter sine foreldre. Olof Nilsson svarte med kontrastevning, og det viste seg at Olof Eriksson ikke kunne føre bevis for sin påstand. Olof Nilsson framla videre tre menns attester på at denne sjettedelen i Källbyn hadde vært hans fars og farfars arvejord. Borgmesteren i Kristinehamn, Anders Larsson, hadde også utstedt attest på at hans far Nils Olsson hadde hatt fastebrev på denne parten. Retten avviste derfor Olof Erikssons søksmål som grunnløst.

Allmuen i Svanskog var i februar 1731 innstevnet til vintertinget av kronobefalingsmannen Anders Loftman, etter som de ikke hadde levert tiende til kirkeherberget. Loftman hevdet at alle forbudsbrytere burde betale 40 mark sølvmynt hver. For Trönnevik ble Olof Eriksson innstevnt sammen med Nils Svensson og Nils Olsson (ikke hans sønn!). Allmuen forklarte at inndelingshaverne av Västgöta-Dals infanteri-

regiment hadde bedt dem levere tienden hos seg etter deres eget mål, og dette hadde de i deres enfoldighet gått med på. Retten bøtela alle som ikke hadde levert i tide til kirkeherberget med 24 öre, og truet med bøter på 40 mark sølvmynt om det gjentok seg.

Olof Eriksson og Anna Nilsson ser ut til å ha foretatt skifte i levende live. Anna døde i august 1742, angitt 74 år gammel. Olof døde i september 1754, ifølge kirkeboken 80 år gammel.

Olof Eriksson, født ca 1674, død 1754, Trönnevik, Svanskog. Gm *Anna Nilsson*, født ca 1678, død 1742.

Barn:

1. Måns Olsson, født 1702, død 1728, Trönnevik.

2. Nils Olsson Werre, født 1704, død 1774, södra Skarbol/Trönnevik. Gm *Karin Eriksson*, født 1717, død 1774

3. N. Olsson, født ca 1710, død 1717.

4. Anders Olsson Werre, født 1713, levde 1740.

5. Marit Olsdotter, født ca 1710. Gm *Jan Persson, Killingen*, Edsleskog.

6. N. Olsdotter, født ca 1712, død 1717

Ingrid Svensdotter i Ed

Ingrid Svensdotter var datter av Sven Nilsson i Trönnevik. Hun var første gang gift med Per kläckare i Ed, trolig identisk med Per Nilsson i Ed som i 1696 ble nevnt i kirkeboken som fadder. Ingrid ble i desember 1709 gjengift med Erik Larsson fra Strand, som senere ble nemndemann og fjerdingsmann.

En Ingrid i Ed ble begravet 2. mai 1725 i Svanskog, men det er uvisst om dette var Ingrid Svensdotter.

Ingrid Svensdotter, født ca 1665, død omkr 1725. G1 *Per (Nilsson?) kläckare*, død ca 1708, Ed, Svanskog. G2 Erik Larsson, født ca 1679, død 1732, Ed/Strand, Svanskog.

Barn i første ekteskap:

1. Erik Persson, født 1697

2. Per Persson, født 1699

3. Marit Persdotter, født 1692, død 1693

4. Ingrid Persdotter, født 1702

5. Maria Persdotter, født 1704

Barn i annet ekteskap:

1. Johan Eriksson Werre, født 1715, død 1782, Källbyn/Bokstad torp, Malåna, Svanskog. Gm *Margreta Persdotter*, født ca 1720, død 1803.

Gunilla Svensdotter i Hognerud

Gunilla Svensdotter var datter av Sven Nilsson i Trönnevik. Hun ble i juni 1695 viet til Börje Eriksson, sønn av Erik Jonsson i Hognerud på Dalboredden. Vielsen er blant de første som ble registrert i kirkebøkene for Svanskog. I mars 1696 fikk de sitt første barn, sønnen Anders. Jordeierne i Hognerud var i 1702 Erik Jonsson, sønnen Börje og Erik Eriksson Kämpe, som senere ble gift med Börjes søster Britta.

Rundt en tredjedel av hemmanen i Svanskog lå på Dalboredden, som fra gammelt av var en del av landskapet Dal i Älvsborgs len. Allerede fra 1500-tallet var denne delen av Dalboredden innlemmet i Svanskog prestegjeld, og beboernes dåp, vielse og begravelse fant sted i Svanskog kirke. I administrativ sammenheng hørte imidlertid disse gårdene til Mo sogn og Tössbo herred i Älvsborgs len, mens resten av Svanskog lå under Gillbergs herred i Värmlands len. Det var selvsagt upraktisk at befolkningen i ett sogn ble delt mellom tingsteder og militær administrasjon i to len, og øvrigheten prøvde flere ganger forgieves å få til en sammenslåing. Alle slike forsøk vakte sterk motstand blant folk på Dalboredden. Ved ett tilfelle svarte de at värmlandsdelen av Svanskog heller burde sammenslutes med gårdene på Dalboredden, slik at hele sognet kunne gå inn i Älvsborgs len. Først i 1891 ble området i administrativ henseende overført til Gillbergs herred.

I oktober 1702 ble Börje Eriksson i Hognerud tiltalt for å ha skadet et halvtørt eiketree under bråtebrenning. Eiketree ble ansett som svært verdifulle, og han ble dømt til å bøte seks mark sølvmynt og å plante to nye eiketree. Også faren Erik Jonsson kom til å brenne ned et eiketree i oktober 1709, og ble dømt til seks marks bot. Erik Jonsson døde i september 1716 i Hognerud, angitt 90 år gammel, vel i drøyeste laget.

I begynnelsen av 1720-tallet måtte Börje og hans svoger, føreren Erik Kämpe, gå rettens vei for å få avklart hvem som skulle bruke en part i Hognerud som Erik hadde byttet til seg av hustruens søskenbarn Per Eriksson i Byn. Hognerud kalles da da et åttendedels-hemman, men ble kort etter klassifisert som fjerdingshemman. Börje kjøpte i juli 1723 en tredjedel av gården av Anders Eriksson og Börta Eriksson i Södra

Sidan i Ärtemark, trolig barn av Erik Kämpe i hans første ekteskap, for 42 riksdaler. Sønnen Nils Börjesson Werre, som var soldat, eide fra 1724 en annen tredjedel i gården.

Kronolensmannen Erik Andersson sto i juni 1725 fram på tinget og fortalte at drengen Jon Gulliksson i Källtegen på Dalboredden ville inngå ekteskap med Ingeborg Claesdotter fra Kölen i Laxarby, til tross for at han tidligere hadde gitt ekteskapsløfte til Britta Börjesdotter i Hognerud. Britta påsto at Jon hadde begynt å fri til henne tolv år tidligere (da var hun bare tolv år gammel!), og at han hadde lovet å ta henne til hustru. Hun la fram i retten gavene han hadde gitt henne: et svart taftsbånd, to halsduker, ett rødt bånd, en lue, en randet trøye av marbotøy, en svart sarstrøye og en rød engelsk kjortel. Året før hadde Jon bedt Brittass foreldre, Börje og Gunilla i Hognerud, om tillatelse til at hun skulle flytte inn i hans gård og forestå hans hushold. Slike forhold var akseptert i lokalsamfunnet når mannen hadde gitt ekteskapsløfte, selv om, geistligheten mislikte det. Britta hadde da gitt Jon en skjorte og vært hos ham ett års tid inntil sist allehelgensdag, og i hele denne tiden hadde han gitt inntrykk at han ville holde sitt løfte.

Retten ville vite om Britta hadde hatt seksuelt samkvem med Jon. Hun kunne ikke benekte dette, *uthan den tidhen hon war i hans huus skall han medh henne uthi Lägersmåhl sig inlåtit*. Hun var også blitt med barn, men hadde abortert: *Skiedt henne Misfall innan så wijda Kommit, att fostret fått någon fullkommelig Skapnadh*. Jon nektet både for å ha gitt ekteskapsløfte og for å ha innlatt seg med henne. Han ville heller ikke innrømme at han hadde gitt henne gaver. Britta klarte ikke å bevise sine påstander, og retten ville derfor ikke dømme Jon til å inngå ekteskap. Ettersom hun hadde tilstått å ha hatt seksuell omgang med ham, ble hun dømt til å bøte fem daler sølvmynt for *Lönska läger* og stå offentlig skrifte en søndag i kirken i hele menighetens åsyn. Britta ble åpenbart mindre attraktiv på ekteskapsmarkedet etter denne hendelsen, og kunne ikke lenger forvente å gjøre et sosialt godt gifte. Dessuten hadde hun mange brødre, og kunne ikke vente seg noen større arv. Rundt fem år senere giftet hun seg med Jacob Olsson Hjort, som ble soldat i Hognerud.

I juli 1741 solgte Börje og Gunhild to

tredjedeler av Hognerud til sønnen Erik Börjesson for 200 riksdaler. Nils Börjesson eide fra før den siste tredjedelen, men bodde på denne tiden i lilla Fjällane nord for Hognerud. Også Sven Börjesson, en tredje sønn, bodde i Hognerud, men eide selv aldri noe i gården.

Gunilla døde i april 1746, angitt 80 år gammel. Börje giftet seg annen juledag 1748 med enken Maria Larsdotter. Han døde i februar 1757 *af ålder doms svag-hed* som husmann i Hognerud, angitt 95 år gammel, men alderen var som vanlig på den tid kraftig overdrevet. Hvor det ble av Maria Larsdotter er uvisst.

Gunilla Svensdotter, født ca 1672, død 1746. Gm *Börje Eriksson*, f. ca 1670, død 1757, Hognerud, Svanskog

Barn:

1. Anders Börjesson, født 1696, levde 1728 i Hognerud

2. Erik Börjesson, født 1698, trolig død som barn.

3. Nils Börjesson Werre, født ca 1703, død 1763, Hognerud/lilla Fjällane/Hognerudtorpet, Svanskog. G1 Marit Persdotter, født ca 1689, død 1757. G2 Britta Andersdotter, født ca 1706

4. Sven Börjesson, født ca 1708, Hognerud. Gm Dordi, født ca 1717, død 1748

5. Jon Börjesson, født 1715, yttre Loftorud, Långserud. Gm *Britta Bryngelsdotter*.

6. Erik Börjesson Werre, født 1718, død 1791, Hognerud/Bodane/Skeppenäs/Rållsbyn, Svanskog. G1 *Kerstin Johansdotter*, født 1727, død 1757. G2 *Cathrina Johansdotter*, født ca 1740.

7. Britta Börjesdotter, født 1701, død 1773. Gm *Jacob Olsson Hjort*, født ca 1708, død 1769, soldat, Lokasen torp, Hognerud/Gaterud, Svanskog.

8. Sigrid Börjesdotter, født 1703, trolig død som barn.

9. Karin Börjesdotter, født 1712, trolig død som barn.

Nils Olsson Werre i Trönneviken

Nils Olsson var sønn av Olof Eriksson i Trönneviken. I juni 1731 ble han under navnet Nils Werre i Trönneviken tiltalt på Tössbo herredsting for slagsmål med tømmermerkeren Nils Jonsson under et stevne i Bodane. Nils Jonsson erklærte at han ikke hadde noe å anklage Nils Werre for, til tross for at han var blitt slått en gang i hodet og siden dratt ned på golvet

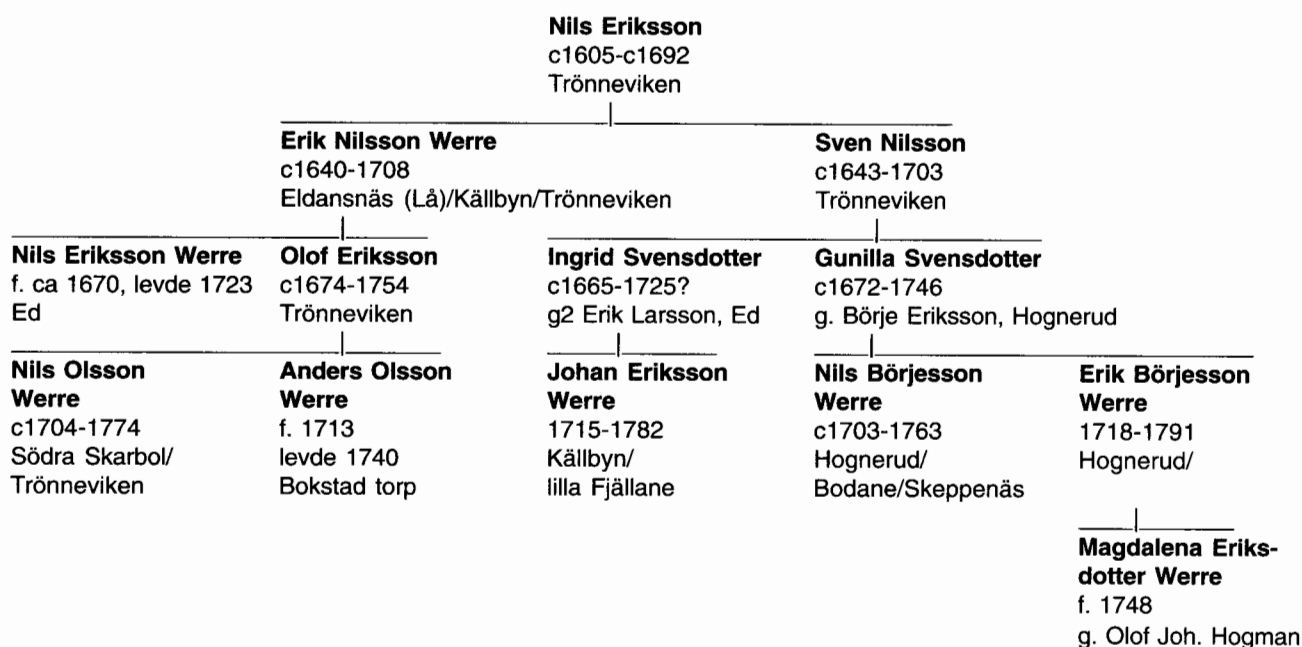
etter halsduken. Nils Jonsson hadde ikke fått blå eller blodige merker, og Nils Werre slapp derfor unna bot. Neste dag ble Nils Werre og to andre tiltalt for slagsmål med tømmermerkeren Jacob Hansson ved stevnet i Bodane. Hans Segolsson i Mosstaka hadde sett at Nils hadde ligget over Jacob i benken og slått ham. Hans hadde klart å skille kamphanene, men Nils hadde kommet tilbake sammen med en annen, og fortsatt å traktere tømmermerkeren med slag av kjepper. Da Jacob kom på bena igjen var han svært blodig, og hadde et sår i hodet. Han bekreftet i retten at han i ettertid hadde hatt mye hodepine, og hele høyrearmen var blitt slått blå. Etter å ha hørt vitneprovene bestemte retten at Nils Werre skulle bøte åtte ganger tre mark sølvmynt.

Nils giftet seg rundt 1738 med Karin Eriksson, datter av Erik Bryngelsson og Britta Rearsdotter i Södra Skarbol. Hennes far Erik Bryngelsson var død allerede i 1722, og moren Britta var annen gang gift med Botvid Eriksson, som etter alt å dømme var fra Grums. Nils og Karin slo seg ned i Södra Skarbol, der de i desember 1738 fikk sønnen Erik.

I september 1741 fikk Nils dom på tinget for at hans *Stiuf Swärfader* Botvid Eriksson etter avtale skulle gi ham femten skjepper havre. Botvid hevdet på tinget i februar året etter at Nils måtte nøye seg med 16 daler sølvmynt, ettersom det var harde tider og mangel på korn. Nils sto hardt på at han ville ha utlevert korn, og retten ga ham medhold i dette.

Nils kjøpte i mai 1744 søsteren Marits andel på to femtendedeler i Trönneviken for 60 daler sølvmynt, og hennes mann Jan Persson i Killingen i Edsleskog avsto samtidig hennes løvsørearv for 22 riksdaler. Nils bodde fortsatt i södra Skarbol, men flyttet sommeren 1746 til Trönneviken, da han trolig overtok farsgården. I februar 1747 ble det opplyst på tinget at Botvid Eriksson nå bodde i Portilla i Grums. Botvid var i sin korte tid i Svanskog en gjenganger på tinget, og ser ut til å ha vært en usedvanlig vanskelig person å omgås.

Av en sak i november 1748 framgår at Nils Olsson Werre i Trönneviken var formynder for Karin Andersdotter, søster til Gabriel Andersson i Kåled som i mai 1747 var avgått ved døden, 30 år gammel. Gabriel hadde vært gift med Annika Månsdotter, og hadde testamentert henne alt sitt løvsøre, ettersom det ikke var barn i

Oversikt over Nils Erikssons etterkommere i Svanskog som har brukt navnet Werre.

ekteskapet. Annika Månsdotter hadde i oktober 1748 inngått ekteskap med Jan Nilsson i Skäggebyn, og hennes far hadde tatt til seg nesten alt som Gabriel hadde etterlatt seg. Retten kom til at Annika måtte gi Karin Andersdotter en fortegning over løsøret. Jan Nilsson framla da to menns vitnesbyrd om at testamentet var blitt framvist og opplest for Nils Olsson Werre. Gabriel Andersson var åpenbart sønn av Nils' farbror Anders Eriksson, som hadde kjøpt en part i Kåled. Trolig var det Anders' hustru Ingrid Andersdotter som døde i januar 1742 i Kåled.

Av den første husforhørlengden for Svanskog som begynner i 1758 framgår at Anders Nilsson, Nils Olsson og Nils Nilsson var brukere i Trönnevik. Nils Olsson ble oppgitt født så sent som i 1710, og Karin i 1718. Alle barna bodde hjemme, men datteren Elin døde i april 1759 av kopper, bare fire og et halvt år gammel. Datteren Annika flyttet rundt 1759 fra Trönnevik. Hun var da bare elleve år gammel, og hadde etter alt å dømme tatt tjeneste.

Nils Olsson døde i mars 1774 av *swälsiuuka* eller vattersott, angitt 69 år gammel. I november samme år døde Karin av hold, 56 år gammel. Hold var heftige, hoggende eller stikkende smerter, som medførte at den syke hadde vanskeligheter med å røre på seg eller puste.

Datteren Annika og hennes mann

Halvar Halvarsson, sønn av Halvar Nilsson og Ingeborg Persdotter i Näs, overtok gården.

Nils Olsson Werre, født 1704, død 1774, södra Skarbol/Trönnevik, Svanskog. Gm *Karin Eriksdotter*, født 1717, død 1774

Barn:

1. **Erik Nilsson**, født 1738, død 1741
2. **Nils Nilsson**, født 1745, død 1773, Trönnevik
3. **Olof Nilsson**, født 1758, ukjent skjebne
4. **Maria Nilsdotter**, født 1742, død før 1806. G1 *Nils Svensson*, død 1770, Trönnevik. G2 *Jonas Nilsson*, født ca 1746, Hallanda/Högen, Svanskog
5. **Annika Nilsdotter**, født 1748, død ca 1810. Gm *Halvar Halvarsson*, født 1744, død 1797, Trönnevik/Valleberg, Svanskog.
6. **Britta Nilsdotter**, født 1751. Gm Lars Svensson, Bollaby, Svanskog
7. **Elin Nilsdotter**, født 1754, død 1759
8. **Märta Nilsdotter**, født 1762, ukjent skjebne

Anders Olsson Werre

Anders Olsson var sønn av Olof Eriksson i Trönnevik. Om Anders er lite kjent. I desember 1740 ble han kalt Anders Olsson Werre da han solgte sin arvejord, bestående av to femtedeler i Trönnevik for 60 daler sølvmynt. Hvor

det ble av ham er uvisst.

Johan Eriksson Werre i Bokstad

Johan eller Jan Eriksson var sønn av Erik Larsson og Ingrid Svensdotter i Ed. Han giftet seg før 1740 med Margreta Persdotter, datter av Per Andersson og Kerstin Gulliksdotter i Malåna, og flyttet til Källbyn. Svigerfaren døde i juni 1741, og Johan solgte i august 1743 Margretas arvelott, en sjettedel i Malåna, til svogeren Anders Persson. Johan og Margreta bodde i 1745 fortsatt i Källbyn. Det oppsto uenighet om arven etter Per Andersson ettersom lovlig skifte ikke var blitt holdt, og i mars 1746 ble Johan, som da hadde flyttet til Malåna, stevnet av sine svogre Bryngel Bryngelsson i Hallanda og Jon Torstensson i Hässlebacka i Sillerud. De ser imidlertid ut til å ha kommet raskt til enighet.

I 1752 ble det opplyst i domboken at *Johan Wärr* var gardessoldat. Dette kan bety at han var stasjonert i Stockholm, noe som i så fall kan forklare at han og hans hustru ikke hadde barn til dåpen mellom 1747 og 1760. I slutten av 1750-årene kalles han avskjediget soldat. Senere framkommer det at Johan og Margreta bodde i torpet Bokstad i Malåna, og Johan ble kirkevokter. Han døde i juni 1782, og Margreta inngikk nytt ekteskap med Anders Bryngelsson og flyttet til Näs.

Johan Eriksson Werre, født 1715, død 1782, Källbyn/Bokstad torp, Malåna, Svanskog. Gm *Margreta Persdotter*, født 1720, død 1803.

Barn:

1. Petter Jansson, født 1760, yttre Lofterud, Långserud/Fjällane, Svanskog. G2 *Anna Jonsdotter*, født ca 1755.

2. Anders Jansson, født 1762, død 1852, Byn, Svanskog. Gm *Annika Persdotter*, født 1768, død 1844.

3. Maria Jansdotter, født 1741, trolig død som barn

4. Malin Jansdotter, født 1743, død 1779. Gm *Jan Olsson*, født ca 1737, død 1781, Källbyn.

5. Kerstin Jansdotter, født 1745, død 1773, Malåna.

6. Maria Jansdotter, født 1747, trolig død som barn.

Nils Börjesson Werre i Hognerud

Nils Börjesson Werre var sønn av Börje Eriksson og Gunilla Svensdotter i Hognerud på Dalboredden. Han er nevnt som soldat for Vasbotten i Mo allerede i 1723, og fikk avskjed i september 1736. Han eide fra 1724 tredjeparten av Hognerud, som han dels hadde arvet og dels kjøpt av Anders Kämpe i Skärbo og Börta Eriksdotter i Södra Sidan i Ärtemark for 62 riksdaler. Han bodde i 1740-årene i lilla Fjällane på Dalboredden i Svanskog.

Etter at foreldrene hadde oppgitt sitt bruk, eide Nils og hans bror Erik Werre hver en halvdel i Hognerud. I slutten av 1750-årene flyttet Nils til Hognerudtorpet, trolig til Lokasen hvor svogeren Jacob hadde bodd. Nils døde i april 1763 på Hognerudtorpet, ifølge kirkeboken 60 år gammel.

Nils Börjesson, født ca 1703, død 1763, Hognerud/lilla Fjällane/Hognerudtorpet, Svanskog. G1 *Marit Persdotter*, født ca 1689, død 1757. G2 *Britta Andersdotter*, født ca 1706.

Barn i første ekteskap:

1. Cathrina Nilsdotter, født ca 1726, g. *Halvar Hansson*, født ca 1726, Hognerud

2. Ingrid Nilsdotter, født 1730

Korporal Erik Börjesson Werre i Hognerud

Erik Börjesson Werre var sønn av Börje Eriksson og Gunilla Svensdotter i Hognerud. Fra rundt 1739 var han soldat for Vasbotten i Mo. I juli 1741 kjøpte han

to tredjeparter av Hognerud av foreldrene for 200 riksdaler, og senere eide han og broren Nils hver sin halvpart av gården.

I oktober 1743 klaget Johan Älg på tinget over at svigersønnen Erik Börjesson hadde lånt 130 riksdaler av ham og gitt til sin far Börje Eriksson som oppgjør for sin del av Hognerud. Halve gården sto fortsatt ubetalt, og Johan ba derfor Börje om *Laga Inteckning*. Börje møtte ikke på tinget, og retten fant at Johan Älg fortrinnsvis burde ha henvendt seg til Erik, som nå ble pålagt å møte til kommende ting. Saken kan ikke sees fulgt opp, og det kom trolig til forlik. Erik hadde giftet seg inn i en militær familie. Johan Svensson Älg var en gammel soldat som døde i september 1761 i Hognerud, angitt 70 år gammel.

Senest fra 1751 var Erik korporal i Västgöta-Dals infanteriregiment. I oktober 1751 kom kronolensmannen og en nemndemann til Hognerud for å fordele åker og eng mellom de to brødrene. Også husene i Hognerud skulle fordeles. De ble enige om at Erik til neste vårdag skulle flytte til Nils' hus vest på gården, mens Nils og svigersønnen skulle overta Eriks hus. Ettersom Eriks hus var i langt bedre stand enn brorens, ble de enige om at Nils skulle sette den nye stuebygningen i forsvarlig stand og tekke ladegården med fehus og sauefjøs. Det lå to torp under Hognerud. Nils skulle beholde det nordre torpet, Lokasen, mens Erik fikk det søndre, Lerhålan. Skog og mark, beitemarker og kvern skulle brukes felles som før, og den som brøt forliket skulle bøte femti daler sølvmynt til den andre.

Soldat Jacob Olsson Hjort, som var gift med brødrenes søster Britta, brukte torpet Lokasen. Til høsttinget i november 1753 hadde han innstevnet de to svogrene og Nils svigersønn Halvar Hansson for å ville kaste ham ut fra torpet som svigerfaren Börje Eriksson hadde overlatt ham. Så tidlig som i oktober 1746 hadde Nils og Erik fått dom for at Jacob skulle fraflytte torpet, men de var likevel blitt enige om at han skulle få bo der. Herredsdommeren Sven Hansson i Tomasbol hadde den gang vært til stede, og vitnet om at Börje Eriksson hadde stått hardt på at Jacob skulle få bruke torpet.

Saken ble gjenopptatt i mai 1754. Retten erklærte at dommen fra oktober 1746 måtte være rettskraftig, og at Jacob måtte fraflytte torpet. Det ble ikke lagt vekt på Börje Erikssons forsikringer,

ettersom han på det tidspunktet hadde solgt sine eiendeler i gården til sønnen Erik. Jacob ble i tillegg dømt til å erstatte svogrenes omkostninger med fire daler sølvmynt.

Eriks hustru Kerstin Johansdotter døde i desember 1757. Ved booppteignelsen i oktober året etter ble det opplyst at Erik *nu är i Pommern wistandes*, noe som innebærer at han deltok i krigen mot Preussen, og var utstasjonert med tropper fra Västgöta-Dals infanteriregiment. Han hadde bedt korporal Johan Carlström om å være tilstede ved booppteignelsen for å ivareta barnas rettigheter.

Erik kom trolig hjem i 1763, og fikk året etter et barn med sin nye hustru Cathrina Johansdotter. Rundt 1773 flyttet han med sin familie fra Hognerud til Bodane, der de bodde i mange år. De ser ut til å ha vært en kort stund i Skeppenäs, ettersom de 27. oktober 1790 ga sønnen Anders Eriksson fastebrev på 1/8 i Skeppenäs.

Erik Börjesson Werre døde i august 1791 i Rällsbyn. Dødsårsaken var feber, en nokså upresis, men vanlig diagnose i en tid da termometeret var lite utbredt, og den sykes kroppstemperatur ble målt ved hjelp av hånd eller lepper.

Erik Börjesson Werre, født 1718, død 1791, Hognerud/Bodane/Skeppenäs/Rällsbyn, Svanskog. G1 *Kerstin Johansdotter*, født ca 1722, død 1757. G2 *Cathrina Johansdotter*, født ca 1740

Barn i første ekteskap:

1. Anders Eriksson, født 1755, død 1837, Skeppenäs, Svanskog. Gm *Märta Nilsdotter*, født 1771, død 1816.

2. Maria Eriksdotter, født ca 1745, død 1820. Gm *Jonas Andersson*, født 1735, død 1791, Näs/Bergane/Högen, Svanskog

3. Magdalena Eriksdotter Werre, født 1748. Gm *Olof Joh. Hogman*

4. Britta Eriksdotter, født 1751, levde 1758.

Barn i annet ekteskap:

1. Johan Eriksson, født 1764

2. Fredrik Eriksson, født 1766

3. Jonas Eriksson, født 1777

4. Börje Eriksson, født 1782

5. Anna Stina Eriksdotter, født 1769

6. Kajsa Greta Eriksdotter, født 1772, død 1776

7. Ingrid Eriksdotter, født 1774

8. Märtha Eriksdotter, født 1779

Magdalena Eriksdotter Werre

Magdalena Eriksdotter var datter av korporal Erik Börjesson Werre. Hun ble i kirkebogen kalt Magdalena Werre da hun i oktober 1771 giftet seg med soldat Olof Joh: Hogman i Hognerud. Forkortelsen Joh: står åpenbart for Johansson. Magdalena er den eneste kvinne jeg har funnet i Svanskog med navnet Werre.

Olof og Magdalena er ikke oppført i husforhørslengden for Hognerud, men denne virker svært ufullstendig i begynnelsen av 1770-årene. Soldaten Olle Jönsson i Hognerudtorpet hadde riktignok sønnen Abraham til dåpen i januar 1774, men det er usikkert om dette er rett mann. Hvor det ble av Olof og Magdalena er uvisst.

Slektsnavnet Werre

Navnet Werre har jeg første gang i 1685 funnet knyttet til Erik Nilsson i Källbyn. Han ser ut til å ha drevet med mer enn tradisjonelt gårdsbruk, og reiste åpenbart rundt i de omliggende sognene i handelsøyemed. Ved sin død ble han titulert sagmester, og han var da underveis på en reise til Karlstad. Ifølge dombokreferatet fra 1685 var det en dalslending som hadde omtalt ham som Erik Werre, og han var åpenbart kjent under dette navnet over store områder. I de mange sakene på tinget hvor han selv var part, oftest som tiltalt, blir han imidlertid bare omtalt med patronymikon.

Broren Sven Nilsson i Trönnevikens sees aldri med navnet Werre, og også han forekommer hyppig i dombøker og annet samtidig kildemateriale. Datteren Gunilla kan heller ikke sees å ha brukt navnet, men hun bragte det åpenbart med seg til Hognerud på Dalboredden, ettersom to av hennes sønner tok det i bruk. Siden Erik Nilsson selv og broren Sven Nilssons etterkommere brukte navnet, kan det muligens stamme fra faren Nils Eriksson, som opprinnelig kom fra Björkil i Åmål. Navnet kan imidlertid ikke sees å være utledet av noen gård i Åmål eller Svanskog.

Militærpersoner på 1700-tallet satte pris på et velklingende navn, og det er ikke påfallende at fenrik Nils Eriksson i Ed, gardessoldaten Johan Eriksson i Malåna og korporal Erik Börjesson i Hognerud kalte seg Werre. Nils Olsson i Trönnevikens ser imidlertid ikke ut til å ha satset på noen militær karriere. Nils Olsson var en gjenganger i dombøkene,

der han i hovedsak ble kalt Werre, men navnet ble aldri brukt i kirkebøkene. Det tyder på at personen som nedtegnet det aktuelle dokumentet - prest eller skriver - selv tok stilling til hvorvidt et slektsnavn skulle medtas. Trolig oppga Nils Olsson navnet Werre når han sto for retten. Men også hans far Olof Eriksson i Trönnevikens finner vi svært ofte i dombøkene, og han står aldri med dette navnet.

Korporal Erik Börjesson er den eneste som nærmest konsekvent er blitt oppført med navnet, men han levde og virket noe senere enn de foregående, i en periode hvor mer eller mindre konstruerte navn var blitt vanligere. Hans eldre bror Nils Börjesson ser bare ut til å ha brukt navnet i sin soldatertid. Når det gjelder Erik Börjessons datter Magdalena, er det trolig farens sterke tilknytning til navnet som er årsaken til at det ble innført i kirkebogen da hun giftet seg i 1771.

Etter Erik Börjessons død i 1791 har jeg ikke funnet Werre brukt som slektsnavn i Svanskog.

Utrykte kilder

Dombøker, Tössbo og Gillbergs herreder. Kirkebøker, Svanskog, Kila og Långserud prestegjeld.

Husforhørslengder, Svanskog prestegjeld. Skattemanntall og rotelengder, Svanskog. Soldatruller, Närke-Värmlands og Västgöta-Dals infanteriregimenter.

For slektsoversiktene på 1700-tallet har jeg fått mange nyttige opplysninger av Marianne og Sigge Magnusson, Svanskog.

Litteratur

Högmer, Carl-Axel: *Svanskog* (1978) och *Svanskog II* (1982). Utgivare Carl Zakariasson. Ed.

Lagerkranz, Gunnar: *Svenska sjukdomsnamn i gångna tider* (1988). 3:e upplagan. Sveriges Släktforskarförbund. Göteborg.

Ett fotografi från Arvika

När jag gick igenom kvarlåtenskapen efter min mor, som dog i december förra året hittade jag fotografiet som är publicerat på framsidan. Jag vänder mig nu till VärmlandsAnors läsare för att få hjälp att lista ut i vilket sammanhang det har tagits.

Jag släktforskar inte. Min fars anor finns i Renströmska släktens släktbeskrivning omfattande en tid av omkring 430 år, upptecknad 1919 och utgiven av Arvika Tidnings tryckeri 1919. Min farfar Olof Bergqvist kom från Brunskog, prästvigdes i Karlstad och blev den förste biskopen i det nybildade Luleå stift då Härnösands stift delades i två delar.

Min farmors flicknamn var Norbäck. Hon var från Arvika. Jag har en silverbuckla med inskriptionen "Fabrikör J.G. Norbäck till minne af Arvika Läderfabriks AB 60-årsdag 1864-1924. G. Resberg". Denne fabrikör Norbäck var alltså min farmors far.

På fotografiet i andra raden nerifrån (följ repan i pappen) min farfar, till vänster om honom min farmor. På nedersta raden sitter min far med sina syskon. Mitt fram iklädda sjömanskostymer tvillingarna Erik och Gösta, till höger en okänd

man, därefter Karin och min far Ragnar. Till vänster om tvillingarna en okänd man, därefter Maggie och Anna (med studentmössa). Kortet måste vara taget i Arvika enligt stämpeln men var, i vilket sammanhang och vilka är alla övriga deltagare på fotot? Eftersom min far var född 1901 borde detta kort vara taget ungefär 1915, pappa gick förmodligen på gymnasium med tanke på mössan. Hans syster Anna är antagligen nybakad student.

Hade jag vetat om detta foto hade jag frågat min mor, jag hade bara ingen aning. På min mors sida går det inte att forska fram några anor. Hon var född i Österrike och kom som krigsbarn efter första världskriget till Sverige.

Det skulle vara mycket roligt om det på något sätt gick att få reda på mer om detta gamla fotografi. Känner någon igen någon av personerna eller vet något om fotografiet hör gärna av er till mig.

Märta Lindroth
Häggsjöhultsvägen 14
430 63 Hindås
tel. 0301-107 90
jm.lindroth@swipnet.se

Ordföranden har ordet

Som du kan se i detta nummer av *VärmlandsAnor*, har programgruppen inom styrelsen som vanligt tagit fram ett höstprogram. Synpunkter och förslag från medlemmarna till framtida program och aktiviteter är alltid välkomna. Du kan ta kontakt med någon i styrelsen eller skriva till föreningen för att framföra vad just du tycker att föreningen skall ta upp och verka för.

Vår förening har ett bibliotek och arkiv på Arkivcentrum i Karlstad. Här finns en hel del intressant material som behöver bekantgöras och göras tillgängligt för medlemmarna. För närvarande har vi tyvärr ingen som är direkt ansvarig för samlingarna. Är det någon som är intresserad av att ta sig an denna uppgift?

Internet är som bekant ett fantastiskt hjälpmedel för släktforskarna. Man kan ställa frågor till andra med samma intresseområde och få svar direkt. Nu hotas detta kommunikationsmedel av illasinnade krafter. Jag tänker då inte bara på virus utan på spam. Själv får jag 25-30 spam per dygn i min e-postbrevlåda. I tidningen lä-

ser jag om en expert som menar att Internet står inför ett nära sammanbrott just på grund av spam. Visserligen finns det lagstiftning och filter för att hindra spridningen av spam. Men spamdistributörernas programmerare ligger alltid steget före och hittar nya kryphål. Det vore bedrövligt om vi blev tvingade att återgå till den så kallade snigelposten.

Men nu till positiva nyheter. Föreningen DIS (Databehandling i släktforskningen) har en medlemstidning som heter Diskulogen. Det har varit en tämligen tråkig och trögläst publikation. Men från och med nr 62, som utkom i oktober förra året, har det hänt något. Tidningen har fått en ny redaktör och en enastående ansiktslyftning. Den är rikligt illustrerad i flerfärgstryck, som lockar till läsning av pedagogiskt upplagda artiklar. Diskulogen finns i vår tidskriftshylla på Arkivcentrum i Karlstad. Men det lönar sig

absolut med ett eget exemplar som man får i egenskap av medlem i DIS.

En annan positiv nyhet är att Sverige snart inte längre kommer att vara ett u-land då det gäller alfabetet. I alla andra länder är bokstaven w en fullvärdig medlem av alfabetet. Så icke i Sverige! Här räknas w som en variant av v. Titta i ett lexikon eller i en uppslagsbok, så får ni se. Hade det varit någon konsekvens i denna galenskap så skulle vi ju ha räknat z som en variant av s, men så gör vi som bekant inte. Nu planerar Svenska Akademien för sin del att behandla w som en särskild bokstav i kommande upplagor av ordlistan och Svensk ordbok. Så skriver i alla fall Sture Allén den 9 juli i SvD. Detta är absolut något att tänka på för oss släktforskare som gör namnregister!

Slutligen ytterligare en positiv nyhet. I höst flyttar Sveriges Släktforskarförbund och Genealogiska Föreningen ihop i gemensamma nya lokaler i Sundbyberg. De båda organisationerna är fortfarande suveräna enheter, men samarbetet stärks helt klart. De nya lokalerna blir ett verkligt kraftcentrum för svensk släktforskning, inte minst tack vare GF:s stora bibliotek och genealogiska samlingar. Detta var något som jag drömde om i *VärmlandsAnor* för några år sedan, och nu har det till mångas glädje blivit verklighet!

Lars-Gunnar Sander

Tidigare lät vi en entreprenör kuvertera VärmlandsAnor och sätta på adressetiketter. Nu gör vid detta själva. Här ses Lars-Gunnar Sander, Björn Grindegård och KG Lindgren efter avslutat arbete med nummer 2004:2 av tidningen. Marianne Fröding var också med, men i egenskap av kvinna avverkade hon sin del av arbetet snabbare än herrarna och hade försvunnit hem när fotot togs av Sigvard Boström.

Gränsträffen i Morokulien

Vårens gränsträff med Østfold Historielag ägde rum i Morokulien den 8 maj. Ett 25-tal deltagare hade infunnit sig. Den här gången var det för omväxlingens skull fler svenskar än norrmän. Vi fick lyssna till två högintressanta föredrag. Anders Överby från Järnskogs hembygdsförening berättade om *Katastrofen 1808-1809* och Per Magnusson om den *Norsk-svenska utvandringen till Hawaii 1880*. Här följer en kort resumé av de båda föredragen.

Katastrofen 1808-1809

I februari 1808 ryckte ryska trupper in i det svenska Finland och den 14 mars förklarade dessutom Danmark krig mot Sverige. Detta skulle utlösa en av de värsta katastroferna i västra Värmland. Inte på grund av krigsskador, utan på grund av smittosamma sjukdomar, som skulle skörda många liv i gränsbygden. Västra arméns högra flygel bestående av 7500 man drogs samman längs gränsen i Värmland. Däri ingick förutom reguljär trupp också vargering (reservförband) och lantvärnssoldater. Lantvärnet var en föregångare till senare tiders beväring. Förhållandena vid västra armén var bedrövliga. Många lantvärnssoldater saknade uniform och ibland vapen. Men värst av allt var den höga sjukligheten som även drabbade den norska sidan samt civilbefolkningen. I Skillingmark, Köla och Järnskog insjuknade många och dog av de smittosamma sjukdomarna som spreds.

Sjukvården var organiserad så att i varje brigad (1500-2000 man) skulle det finnas en brigadläkare och ett "flyttande sjukhus". Därifrån skulle de svårast sjuka sändas till nederlagssjukhus och sedan vidare till arméns allmänna sjukhus i Karlstad. På en del bataljoner skulle det också finnas underläkare. Så var det tänkt, men verkligheten var en annan. Läkarbristen var stor, antalet sjukvårdare ringa och vårdplatserna fåtaliga. Sjukvårdsutrust-

ningen var dålig och det rådde brist på läkemedel. Fram till i december 1808 hade 18 läkare avlidit. På sjukhuset i Karlstad fanns "underläkare" som utgjordes av unga pojkar. De yngsta var bara 14 år gamla och hade aldrig studerat medicin. På ett sjukhus fick de sjuka bada i samma vatten tills det var jordfärgat. Patienterna låg i och under sängarna. Ansvaret för arméns sjukhus var delat mellan läkarna och sjukhusintendenten vilket skapade en administrativ röra. Enligt överstelöjtnanten Adlersparre måste förste läkaren i Karlstad alltid hämtas från spelhuset. Patienter som tillfrisknat fick stanna kvar på sjukhuset så länge att de åter blev smittade. Hemvändande lantvärnsmän spred smittan i bygden. Liksom anhöriga som besökte soldater på sjukhuset i Karlstad.

Under senare delen av 1808 avstannade kriget på grund av det stigande antalet sjuka soldater. I oktober var omkring 22 procent sjuka. Värst var det vid Eda. Brist på mat och dålig mat bidrog till sjukligheten. Riskojor och jordhyddor utnyttjades som förläggningar. De baracker som fanns var byggda av rått virke och mycket överbefolkade. Smutstvätt förvarades intill matförråden. Till detta bidrog kallt och regnigt väder. Med de usla hygieniska förhållandena vara det inte så konstigt att många soldater drabbades av vad man då kallade fältsjuka, alternativt fältfeber eller lantvärnssjuka. Undersökningar under 1900-talet har visat att detta var flera olika febersjukdomar, nämligen rödsot, nervfeber, fläcktyfus och frossan. Dessa har mycket gemensamt varför de uppfattades som en och samma sjukdom.

Rödsot eller dysenteri yttrade sig i feber och blodiga diarréer. Nära hälften av de insjuknade dog.

Nervfeber även kallad tarmtymus eller tyfoidfieber yttrade sig i feber, omtöckning, utslag och lös avföring. Sjukdomen

orsakades av salmonellabakterier.

Fläcktyfus även kallad fläckfeber eller rötfeber yttrade sig i feber, muskelvärk, omtöckning, utslag och ibland blödningsur tarmen. Sjukdomen orsakades av en bakterie som finns hos löss.

Frossan dvs malaria yttrade sig i feber, frossbrytningar, muskelvärk, omtöckning och diarré. Sjukdomen orsakas av en mikroorganism som finns hos myggor.

Massgravar från detta olycksaliga krig finns i Järnskogs-Boda (ca 100 begravda), Norra By i Eda (ca 400 begravda), Kärrmossen utanför Arvika (ca 200 begravda), Hälletorp i Köla (72 begravda) och Djäknefältet i Tormestad, Karlstad (kan- ske 1000 begravda).

Utvandringen till Hawaii 1880

Dagens andra föredrag handlade också om umbäranden och lidande fast av ett annat slag. Per Magnusson berättade hur han en kväll i april år 2002 satt och "slösurfade" på Internet. När han sökte på hemsocknen Skillingmark, stavad på olika sätt, fick han ett oväntat napp. Det var en viss Eugene Carvalho i staden Kailua på den hawaiiiska ön Oahu, som sökte sin anfader Jonas Guldbrandsson med rötter i Skillingmark. Till sin hjälp hade han kommit över en passagerarlista från barken Musca som i november 1880 avseglade från Drammen med destination Honolulu. Ombord fanns 238 norska och svenska utvandrare, därav två familjer med rötter i Skillingmark.

Nu kunde en tragisk och föga känd emigranthistoria återuppväckas. För 25 år sedan forskade och skrev en reporter i Aftonbladet om denna utvandring. Han besökte dessutom Hawaii och konstaterade att de svenska och norska utvandrarna inte längre hade några ättlingar kvar där. Detta visade sig nu vara fel!

Initiativtagaren till utvandringen var en norsk plantageägare på Hawaii, före detta

⇒

Finnslytte-Jon – borgare i 1600-talets Filipstad

av Anna-Lisa Göransson

Denne persons verkliga namn var Jon Jonsson. Varför han kallas för Finnslytte-Jon kan man väl bara gissa. Vid genomgång av mtl. CD 789 och CD 790 och under Värmlands Bergslag mellan åren 1639-1642, hittades han inte vare sig i Finnslyttan eller bland borgerskapet i Filipstad. 1639 fanns vid Finnslyttan Torbjörn Jonsson och Zegol Toresson, år 1640 har jag antecknad Torbjörn Jonsson och år 1641 och på sidan 234 kan man under Finnslyttan hitta följande personer: Segol Toresson, Pär Ravelsson och änkan Marit, men inte Jon. Däremot finns "Jon Jonsson i Finnslyttan", nämnd i Filipstads dombok 1641 i april. Tyvärr har jag inte skrivit av själva målet, då det inte var intressant just då.

Jon nämnes nästan alltid som Jon Jonsson masmästare. Så min gissning är att han var masmästare i Finnslyttan men borgare i "staden" och skriven där. Även före år 1648, då han var gift med hustru Annika. Mellan 1648-1653 finns han bland Filipstads borgare. Att han var borgare framgår av en obligation som skrevs 1667 d. 5 november och som börjar "Bekänner jagh migh undertecknad Jon Jonsson Masmästare, Borgare och Inwånare i Philipstad—" Det gällde en skuld till Nils Adriansson i Göteborg, för varor han köpt av denne.

Han var gift två gånger. Första hustrun

var Annika Vincensdotter och med henne hade han två söner: Sven och Daniel. Detta framgår av dombok från 1657 d.1 juni. Det gällde arv efter modern Annika. Daniel kom att kalla sig Kruse och blev bruksbokhållare vid Sunnemohyttan, Norra Råda. Sven är troligen den person som kallas Sven Masmästare.

Efter hustru Annikas död får Jon ett oäkta barn, en dotter, tillsammans med en Marit Håkansdotter. Dopet skedde 1652 18 april och flickan fick namnet Ellika. Vid tinget 1662 d.2 juni klagar Marit över 6 st. S-daler för sveda och värk efter sitt barnafödande, pengar som hon tydligen blivit sig tilldömd men inte fått. Jon säger sig samma 6 S-daler levererat till Jon Glasmästare på hennes vägnar. Det talas också om givet äktenskapslöfte, vilket Jon alldeles nekar till. Det slutar med att "Jon Jonsson blev pålagt Betahla till Marit dhe 6 SDalerna uthann Upskoff".

Hustru nummer två var Maria Olofsdotter Petræus. Hon var dotter till f.d. komministern i Filipstad, Olaus Olavi Petræus. Från begravningsboken 6 juni 1672, kan man läsa att Maria lämnade sju barn efter sig. Jag har försökt spåra upp dessa barn, men tyvärr inte lyckats. Det fanns ju vid samma tid en borgmästare i Filipstad som hette Jon Jonsson. Så det är lätt att göra fel.

Var och när Finnslytte-Jon var född

har jag ingen kunskap om. Han uppges vara född 1606 och det kan ju vara möjligt, även om man kan tycka att ålderskillnaden mellan honom och hustrun Maria var stor. Hon var f. 1631, så det blir 25 års ålderskillnad.

En av Jons och Marias söner, Olof, tog sig namnet Finshuus. Det framgår av ett protokoll från d. 18 sept. 1690. Där protesterar Lars Milander, gift med Jons dotter Anna (Kruse), emot Johan Gago, för att han bebor hälften av den gård som även Lars hustru och hennes syskon har del i. Men Gago svarade sig "hafwa inlöst af Olof Jonsson Finshuus och hans 2ne syskon deras positioner uthi bemälte gård".

Det var invecklade förhållanden att reda ut. Johan Gago var halvbror med Lars Milanders svärmor Maria Petræus. Marias mor Ingrid Hansdotter gifte om sig med postmästaren Peter Gago och fick med honom flera barn, bl.a. ovannämnde Johan. Så processerna kunde bli både många och långa. Vem den tredje av ovan nämnde tre syskon var vet jag inte. Men det finns kanske någon annan som vet svaret på den gåtan. Då får ni gärna höra av er till mig, adress Hotellgatan 12, 69131 Karlskoga. Tel: 0586/30609.

Värmlänning i Riksarkivets styrelse

Kulturministern har utsett Berith Sande till ledamot av Riksarkivets styrelse. Som väl de flesta vet är Berith till vardags framgångsrik chef för Folkrorelsernas arkiv för Värmland. Värmlands Släktforskarförening gratulerar till detta förtroendeuppdrag samtidigt som vi gläds åt en kontaktväg till de makthavare som släktforskningen är så beroende av.

Lars-Gunnar Sander

sjökaptanen Christian L'Orange. Han lockade med fri resa, fri kost och logi och bra lön på sockerplantagen. I själva verket var det ett slavkontrakt som de godtrogna emigranterna skrev på.

Resan via Kap Horn gjordes under de mest vidriga förhållanden. Fyra vuxna och elva barn dog under färden som varade i 171 dygn. Med på resan var den ovannämnde Jonas Guldbbrandsson, dennes syster Ida samt deras norska äkta hälfter och barn. Syskonen Guldbbrandsson var från Klevane i Skillingmark. Väl framme

väntade ett omänskligt slit på sockerplantagen i ett klimat som nordbor inte är vana vid. Enligt kontraktet var utvandrarna bundna i minst tre år på plantagen. Jonas Guldbbrandsson, som arbetade som kolare, löste sig från sitt kontrakt år 1885. Han har idag omkring 180 ättlingar på Hawaii. En av dessa korades 1962 till Miss Hawaii och 40 år senare till Mother of the Year. Eugene Carvalho, som Per Magnusson håller kontakt med, är till yrket psykiater.

En gravsten i Gunnarskog

av Kåre Hansen

Som hobbyseleksforsker i Norge har min forskning stoppet opp ved grenser mot utlandet, men før eller siden må slike barrierer også brytes. Mitt første forsøk var å lete opp min oldefars familiebånd til Sverige. Jeg hadde lite å gå etter, men ved hjelp av bygdebøker og kontroll av disses kilder, fant jeg frem til Jonas Jonsson som hadde slått seg ned i Norge med minst 2 av sine barn og giftet seg med ei norsk jente. Det ble opplyst at han kom fra Gunnarskog i Arvika sogn og at barna var døpt i Karlstad. Jeg rettet da et spørsmål til Värmlandsarkiv hvor Kerstin Wallquist fant frem til at barna Anders og Johanna ikke var født i Karlstad, men i Gunnarskog og at hele familien fantes der og aldri var innskrevet i Karlstad. I følge fødselsboken for Gunnarskog var Anders født 1860 10/3 og Johanna 1864 28/3 av foreldrene Hemmansegaren Jonas Jonsson og hustru Maria Jonsdotter. De bodde da i Klanderud nord for

Gunnarskog. I Gunnarskog husforhørs-längd, volym AI:18 m fl, finns i Klanderud:

*Hemmansegaren og garveriegaren
Jonas Jonsson født 1816 12/4 i Gunnarskog
Hustru Maria Jonsdotter født 1825 1/3 i Gunnarskog
Barn:
Matilda f 1855
Stina f 1858
Anders 1860
Johan f 1862, død 1866
Johanna f 1864*

Hustruen Maria Jonsdotter døde den 21/6 1870. Hun var født i Gröttvål i Gunnarskog der hennes far var kyrkovärden og nämndemannen Jon Andersson. Etter hennes død giftet Jonas om seg 1872 14/7 med Karin Olsdatter fra Norge, her var ingen fødselser oppgitt. Hele

familien flyttet 1873 18/11 til Eidskog i Norge.

Jonas kom som dreng til Klanderud år 1845 og tok snart over hele gården og giftet seg med Maria fra Gröttvål. Vigselen, år 1846 26/12. Jonas hadde tidligere vært i Östergötland og år 1849 tok han ut arbeidsattest til Stockholm, men var tilbake samme år.

Alle disse opplysningene kostet meg kun 180,- kroner. Mye arbeid for en slik sum. Nå hadde jeg fått litt historie å bygge videre på. Min kone og jeg satte oss i bilen en solfylt dag og dro til Gunnarskog for å se på stedet min oldefar kom fra. Stedet var ikke stort, men over det hele daget en stor kirke med praktfull utsikt over sjøen Gunnern. Ja hva gjør man når man er "slektsgransker" og finner kirkegården som kan hende, skjuler mine forfedre. Jo, vi gikk inn og studerte de eldste gravene. De var ikke så mange, men noen av spesiell historisk verdi hadde blitt samlet på kirkegårdens beste utsikts plass. Her stod 8-10 gravminner av forskjellige typer på rad. Vi begynte å studere gravminnene og stor var min overraskelse og glede da jeg på nest siste gravsten i granitt, ca 160 cm høy kunne ane Jo.. og Kyr... Dette måtte være Jo..=Jon Andersons Gravsten og Kyr.. = kyrkoverd. Annet var umulig å tyde, men med neglene skrapte vi av mose og lav og fant riktig mann og med kone på kjøpet:

*Här hvilar
Kyrkovärden
JON ANDERSSON
från
Gröttvål
född dn 6/12 1799 död dn 1/1 1861
Ps No 473 v. 4 och 346 v. 346 v 4.*

*Och hans Make
MARTA NILSDOTTER
F: d 22/9 1798, D: d 1/2 1872.
Ps. 478.*

Författaren Kåre Hansen i arbete med gravstenen

Ur andra medlemsblad

Det färdiga resultatet.

På kartet over Gunnarskog, fant vi frem til gården Gröttvål og siden vi hadde tid og veien ikke var lang, kjørte vi opp til gården. Der traff vi på familien som i dag besitter gården og stor var vår overraskelse da det viste seg at gården fremdeles var i slekten. Nye opplysninger tilfløt oss og ikke minst dem, siden de ikke kjente til Jon og hans gravsten.

Etter at vi kom hjem og fikk fremkalt bilder vi tok av gravstenen viste det seg at teksten på stenen var uleselig. Jeg forstod at dersom jeg skulle få et brukbart resultat, måtte stenen restaureres. Kontakt ble opprettet med kyrkoherden Thorgny Larsson-Lantz, men han kunne ikke gi noen tillatelse på grunn av stenens historiske verdi og at Kulturminneslagen kunne være et hinder for restaurering. Gjennom Arvika kommunes kulturkontor fikk jeg kontakt med Hans Olsson som er arkeolog ved Värmlands museum. Han igjen tok kontakt med Maria Linder som er kyrkoantikvarie. Hun kunne fortelle at om stenen er flyttet fra sin opprinnelige plass, så tilhører den kirken. Om den ikke er flyttet, tilhører den familien (slekten). Hun mente deretter at kirken som regel syntes det er bra at noen steller gravstenene og at hun ikke så noe til hinder for at kirken i dette tilfelle ga en slik tillatelse. Det ble også gitt, og med rettleiding av kirkegårdsansvalige Sven-Erik Gustavsson gikk jeg til verket. Jeg innhentet kunnskap om restaureringsarbeid fra et gravstensfirma i Norge og en lørdag på slutten av våren 2003, gikk jeg i gang. Et møy-

Värmlänningar

Anno Domini nr 44 (Nora Släktforskar-klubb) Uppfinnaren Peter Arno Aronsson från Övre Kopparbäcken av *Britt-Marie Lundell*: Aronsson var gift med Naemi Kock f 1866 i Kristinehamn.

Flydda dagar 2004:1 (Linde Bergslags Släktforskarforening) Monsieur Daniel Piett på Pjettaboda av *Donald Freij*: Piett var även verksam vid Kroppa bruk i Värmland. Mina Rothska rätter i Linde av *Kristofer Huld*: bl a nämns härads-hövdingen Jonas Ferner och dennes hustru Maria Ullmark på Barsjöhöjden i Väse.

Runar 2004:1 (Østfold Historielag) Efterlysningar berörande Eda (Noreborg) och Blomskog.

Släkt-Trädet 2004:2 (Nordvärmlands Släktforskarforening) Olof Olofsson Väder 1820-1894. Ett levnadsöde av *Irmgard Henriksson*: om Jan Kristoffersson Kukkoinen. Blomsterholten av *Petrus M Westlind*: Om Per Sigfridsson född 1813 i Vitsand och ägare till Stötåsen i Vitsand. Efterlysningar.

Slækt & Slekt 2004:2 (Solør Slektshistorielag) Slektsnavnet Saastainen i

sommelig arbeid med rengjøring med myk stålborste for å få frem alle detaljene. Deretter ble det lagt inn maling i de uthogde bokstaver, tall og linjer. Det hele tok tolv timer, men resultatet så bra ut.

Dette viser at kilder til slektsforskning ikke bare finnes i bøker, men det skrevende ord kan finnes på mange slags underlag. I dette tilfelle kraftig granitt.

Dersom andre forsker på samme slekt, ser jeg gjerne at man tar kontakt enten på tlf. 0047 63 84 16 22 eller k.hansen@amobler.no. Jeg vil også sende en takk til alle som hjalp meg med mitt prosjekt.

Solør og Värmlands grensetrakter av *Jan Myhrvold*. Spor av slektsnavnet Öhmöinen i 1821 av *Jan Myhrvold*.

Släkthistoriskt Forum 2004:2 (Sveriges Släktforskarförbund) Efterlysningar avseende Liljendal i Råmen samt Visnum.

Svenska Antavlor V:8 nr 301 (Sveriges Släktforskarförbund) Stina Schöllins anor från Närke, Värmland och Västmanland av *Margit Jansson*: bl a anor i Ekshärad (Laggåsen och Laggundet) samt Gåsborn (Lekaråsen).

Tidningen vår 2004 (Swedish Genealogical Society of Minnesota) Efterlysning avseende Alma Bergman född i Övre Ullerud och utflyttad 1887 till USA.

Övrigt

ALIR-anor 2004:2 (Forskarforeningen ALIR, Söderhamn med omnejd) Morgongåva och änkeförsörjning av *Urban Sikeborg*.

Anbladet nr 77 (Norrtälje Släktforskarforening) Valloninvandringen under 1600-talet av *Urban Johansson*.

DIS-Play 2004:2 (DIS-Öst) Släktbok – några olika vägar och metoder av *Hans Læstadius*.

Rotposten 2004:2 (Jönköpingsbygdens Genealogiska Förening) Släktforskning i 1900-talets källor av *Eva Dahlberg*.

Diskulogen nr 65 (Föreningen DIS) Disbytt finns också i Finland, Norge och Danmark av *Olof Cronberg*. Sakerhetskopiering – en försummad rutin av Ingvar Kärrdahl. Så registrerar du namn av *Eva Dahlberg*.

Släkthistoriskt Forum 2004:3 (Sveriges Släktforskarförbund) ATA rymmer mer än man kan ana av *Hans Egeskog*: Med ATA förstås Antikvarisk-topografiska arkivet. Register över alla vapenföra män 1917-1918 av *Ted Rosvall*: gäller USA.

Släktforskardagarna i Östersund

av Carl-Johan Ivarsson

För första gången sedan 1994 vände släktforskarrörelsen till Norrland för släktforskardagarna och förbundets riksstämma. En "sörlänings" mentala karta brukar sluta någonstans i höjd med Mora och Gävle (och i jämnhöjd med nordligaste Värmland). Att det är 32 mil från Mora till Östersund tänker man inte alltid på. Och då är man ändå bara strax norr om Sveriges medelpunkt.

Norrland hade alltså väntat ganska länge på sin chans och Östersund kunde följa in i det beprövade koncept som mejslats fram genom åren. Det innebär ordförande-, redaktör- och cirkelledarkonferenser, utställning i fina lokaler, stämma och bankett. Allt samlat under samma tak i Folkets Hus, och med logi på camping och hotell strax intill. Det enda problemet med detta var att i varje fall jag under min fransyska visit inte såg så mycket av staden Östersund med dess vackra omgivningar.

Intresse för Värmland

Värmland var denna gång starkt representerat, från föreningen deltog Lars-Gunnar och Inge-Britt Sander, Gunnar Jonsson, Anette Carlsson, Lenah Hedin, Arne och Maria Berg samt övertecknad. Efter en paus förra året i Ronneby hade vi nu åter vårt bokbord på plats. Från Arkivcentrum Värmland fanns Lena Halvarsson och Lena Flinck-Mæchel från Värmlandsarkiv samt Marianne Palmgren och Torun Mossfeldt från Emigrantregistret tillstädes. Vi kunde alla märka att intresset för Värmland är stort i Jämtland. Många jämtar har ju värmlandsanor och vi fick både sälja en hel del och dela ut gratis-material. Kanske någon läsare av dessa rader nappade på att bli medlem i föreningen i samband med släktforskardagarna – i så fall, välkomna som medlemmar och läsare av *VärmlandsAnor*!

Antalet utställare var färre än tidigare år. Att det blev färre deltagare än vanligt

från Götaland och Svealand är inte så förvånande, men man tycker att fler föreningar i Norrland borde ha tagit chansen att visa upp sin verksamhet... Antalet ombud vid stämman var också färre än vanligt.

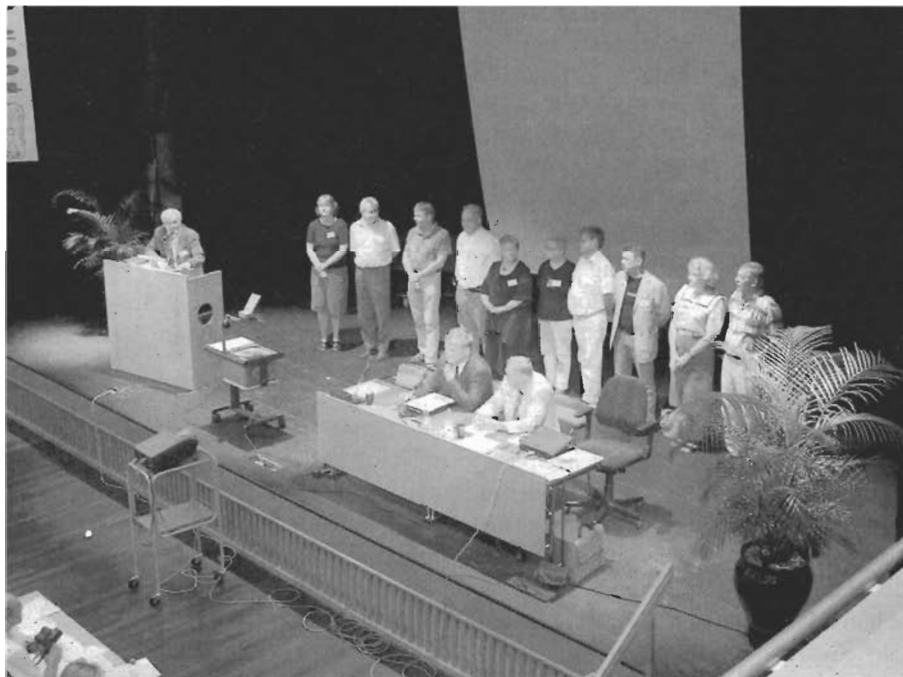
Värmländskt i förbundsstyrelsen

En ur värmländskt perspektiv viktig händelse var att vi åter efter 10 år fick en representant i förbundsstyrelsen. Anette Carlsson – mångårig styrelseledamot av vår förening, idog Väseforskarer och ansvarig för denna tidnings layout – föreslogs av valberedningen och valdes in med bred marginal som en av två nya tillsammans med Anna-Karin Westerlund från Uppsala. Vi önskar Anette lycka till i sitt nya viktiga värv!

Riksstämman avlöpte utan nämnvärda problem med en skicklig stämmoderförande. Ted Rosvall omvaldes utan motkandidat till förbundsordförande.

Värt att nämna för övrigt är att...

- det efter flera släktforskardagar med värmererekord nu var svalka både inne och ute – utan att vädret för den skull var dåligt
- arrangörerna satsade på många och kvalificerade föreläsare med många intressanta lokalhistoriska ämnesområden. Jag lyssnade på Tore H. Vigerusts föredrag om Härjedalens släkter och gårdar 1500-1645. Intressant även om man inte hade minsta anknytning till det glesbefolkade landskapet.
- vid banketten serverades Jämtlands

Den nya förbundsstyrelsen med Anette Carlsson längst till vänster. Övriga medlemmar är från vänster Kurt Modig Värmdö, Sven Johansson Halmstad, Jan Nilsson Staffanstorp, Ingrid Månsson Söråker, Christina Gustafsson Linköping, Kent Lundvall Uddevalla, Torbjörn Näs Mora, Anna-Karin Westerlund Uppsala och Björn Fredriksson Boden. Med på bilden är också förbundsordförande Ted Rosvall, stämmoderförande Per Söderberg och vice stämmoderförande Erik Arthur Egervärn.
Foto: Gunnar Jonsson.

Välboren eller välaktad...

av Sven Hugo Borg

Med nöje läste jag Anette Carlssons "Väl-lärd eller Högvällärd" i *VärmlandsAnor* 2003:4 om den gamla tidens titulatur och upplevde verkligen ett igenkännande från mitt rotande i Borgviks bruksarkiv. Får man klampa in från vänster och ge några exempel ur den gamla tidens verklighet?

Kammarherre Carl Sköldebrand, bruksägare och disponent 1839-1881, tillhörde inte ättens grevliga linje och hade alltså ingen adelstitel; till kammarherre blev han 1836 som ung officer utnämnd av Carl XIV Johan. I september 1845 är han i Stockholm och besöker Bolinders gjuteri med anledning av förestående köp av en kupolugn för det nya gjuteriet. Han skriver hem till Borgvik
Bruksförvaltaren Högdäle Herr O. Olsson

... en sådan fläkt kostar här 100 Rdr Rmt, hvilket jag nämner upplysningsvis, ifall Tit. skulle vilja accordera med gjuteriet... War god helsa Herr Gezelius och öfriga hemmavarande från Tit. tillgivne
C. Sköldebrand

Forts från föregående sida.

landskapsdjur – just det, älg!

- sopranen Susanna Andersson som underhöll vid banketten i Östersund kommer att sjunga vid Nobelfesten den 10 december
- landshövding Maggi Mikaelsson talade mycket varmt om svenskorten New Sweden, Maine
- inga surjämtar syntes till – men däremot många trevliga jämtar. Vi gratulerar arrangörerna Jämtlands läns Släktforskare (JLS) till ett mycket väl genomfört arrangemang
- ni måste boka in sista helgen i augusti nästa år. Då kommer släktforskardagarna till Göteborg och då hoppas vi att många värmlänningar hittar vägen dit.

"Tit." står här för titulus; det förkortade ordet (diminutiv) användes i brev i stället för som i detta fall upprepa "bruksförvaltaren".

Man finner också, att "Högädle" då och då förkortas till "H.": Brukspatronen H. Herr...

Sköldebrand avslutade vanligen sina brev till Borgvik från Stockholm eller Hellekis "högaktningsfullt, vänskapligen" eller "med högaktning, vänligen".

Brukspatronen A. Bergdahl på Forsbacka (vid Åmål) skriver 1845 angående spiksmeden Bjurströms flyttning till Borgvik:

Kammarherre Välborne Herr C. Sköldebrand... och avslutar Högaktningsfullt Ödmjuka tjänare...

Man kan fundera över att brukspatron Bergdahl säger sig vara "ödmjuk tjänare"; var det för att Sköldebrand var adelsman eller för att han ägde det större bruket?

Åren 1862-65 byggdes hyttan i Borgvik och som ledare för byggnationen anlätades masmästaren, åldermannen Jonas Olsson från Långbansände – John Ericssons vän och lekkamrat från barnåren –, den över hela Bergslagen kände hyttdoktor. I november 1865 börjar påblåsningen närma sig och bruksförvaltaren Almquist skriver till Jonas Olsson

Åldermannen

Wälaktade Jonas Olsson

...åtskilliga arbeten äro att göra hvilka erfordra Edert bepröfvade biträde, så ber jag få anhålla om Eder hitkomst...

Högaktning och vänskap

August Almquist

I juli 1885 står valsverket färdigt och valsningen går igång den 31. Bruksförvaltaren Frans Westerlund rapporterar till disponenten baron Cederström i Uppsala (Sköldebrands svärson, som blivit disponent sedan Sköldebrand avlidit 1881):

... Nilsson (ing. Carl-Johan Nilson, som lett bygget) hitkom i middags och hade vi då vällugnen vällvarm...

Ödmjukeligen

F. Westerlund

Det är anmärkningsvärt, att den framstående bruksförvaltaren avslutar så underordnat som "ödmjukeligen". Han hade dock det lokala ansvaret för Borgviks mångskiftande verksamhet. Så småningom skulle det dock växa fram en vänskap, där titlarna "Ryttmästaren Högvälborne Herr baron" och "bruksförvaltaren" och "brukspatron" (som W. sedermera kom att kallas i kraft av ett mindre delägarskap) kom att ersättas av "Du".

Skepparen Carl Kihlman i "Kung Elf" med fartyget "Olga" skriver vintern 1880 till Brukspatron Högt ärade Herr F. Westerlund och hör sig för om frakter för kommande seglationssäsong och avslutar Herr Brukspatronens Ödmjuka Tjänare

Juvelen bland exemplen på lämplig titulatur är ett brev den 6 april 1845 från torparen Sven Cronström i "hane fors" bruk till kammarherre Sköldebrand:

Camarhärn

Wälborne

Här N. N. Sköldebran

Cronström beskriver i brevet sin olycka: hans livko har dött och han vet inte vad han ska ta sig till, för "en ny kostar 45 och för såna som är något till, tar de 50... där före får jag ödmjukas be kamarhärn om pengar så jag får en ny ko... ...en ödmjuk hälsning med väl aktning...."

Stavningen har sina brister men han är ju i alla fall skrivkunnig; det är märkligt att han också har en uppfattning om lämpliga titlar etc.

Kanske rördes Sköldebrand av denna vädja för nederst på brevet står med hans handstil

"Besvarat 15/4" och (till bokhållaren) "Sänd penningar!" C. S.

□

Inringad av det förflutna

av Tore Eklund

Nr 109

År 1977 flyttade vi första gången till Värmland, jag, min fru Kerstin och våra tre söner. Mitt arbete var att driva Värmlands Limträ AB i Ekshärad.

Anknytningen till Värmland finns då min far var född i Skåre i Grava församling. I Värmland bor också fyra av mina mostrar och deras familjer.

Själv är jag född och uppvuxen i Stora Skedvi socken i Dalarna. Kerstin är född i Malmö och uppvuxen i Småland. Vi gifte oss 1957 och har bott och arbetat på ett antal platser innan vi kom till Värmland. 1983 brann fabriken i Ekshärad och jag blev arbetslös. Arbete var inte lätt att hitta i Klarälvdalen och vi flyttade till Västerås, där jag fick arbete som fastighetsförvaltare.

Vi hade trivts bra i Värmland, så när det 1988 gavs en möjlighet att flytta tillbaka till Värmland, tog vi chansen. Denna gång blev det Forshaga kommun med boende i Skived.

Jag arbetade som fastighetsförvaltare fram till pensioneringen 1997.

Min mor var nr 13 i en barnaskara på totalt 15, om man räknar in halvsyskonen. Jag har ett ganska stort antal kusiner och 1990 organiserade vi den första släkträffen. Det har blivit totalt sex träffar. Det största antalet deltagare var 2001 med ca 100 personer. Vid släkträffarna ställdes en massa frågor om släktens historia o.s.v. För att hitta svar på frågorna började jag släktforska. Först om min mors släkt och senare även om far och hans ursprung.

Det är om min far och hans släkt som jag skall berätta lite med anknytning till rubriken. Min far hade berättat lite om sina släktingar på olika håll i Värmland, men någon klar bild av historien hade jag inte fått. Det var därför med viss nyfikenhet som jag började forska efter rötter...

Som jag berättat, så var min far Oskar född i Skåre och året var 1899. Han träffade min mor Lydia på Hammarö, då hon besökte sina äldre systrar. Tycke uppstod

och Oskar flyttade med till Dalarna där de gifte sig. 1932 föds jag och blir enda barnet. Min far arbetade på järnvägen och blev där kvar till sin död 1974. Lydia överlevde honom med 24 år och avled 1998.

Min farfar, Gustav Eklund, föddes i Hedås i Skived, **Grava** socken 1867. Han gifte sig med Emma Eklund, f.1873 i Fölsvik i **Östra Ämtervik**. Min farfar hette från början Carlsson, men tog sin hustrus namn då de gifte sig. Emma avled redan 1918 i "Spanskan". Min far hade en några år yngre syster, Ingegärd, som gifte sig och bodde kvar "på Skoghall", dit familjen flyttat omkring 1910.

Min farfars far, Karl Petter Svensson, föddes 1839 i torpet Svarthult i Grava, nära Forshaga. Karl Petters anfäder kom från Alster.

Om detta visste jag intet då vi flyttade till Skived 1988. 1999 flyttar vi till Tjusbol i Deje. Min fru har svårt att gå och vi behövde in bostad som är anpassad för detta. Detta var innan jag börjat släktforska.

Vi återvänder till Karl Petter och noterat att han gifte sig med Britta Lisa Nilsson, f.1842 i **Stora Kil**. Men detta med Kil var mycket tillfälligt, bara fyra år. Britta Lisa kommer från Tången i **Nedre Ullerud**, i samma församling som Deje ligger. Går man vidare bakåt i tiden så visar det sig att släkten fanns i Qvarntorp och Dömle.

Jag skall inte fördjupa mig i "släktronikan" ytterligare, men nog känns det lite märkligt att hamna mitt i "rot-systemet" då vi flyttar till Forshaga 1988.

□

Detta är antavlan för min svärfar Fritiof Olsson. Född i Årås 1894, men som 1929 övertog sina svärföräldrars gård i Skrotöngerud, Sunne sn, där han var verksam till sin död 1975.

*Uno Samuelsson
Villagatan 10
686 35 Sunne
Tel: 0565-14717*

Østfolds skattematrikel 1723

Østfold Historielag driver ett projekt som går ut på att registrera rubricerade skattematrikel för fylket. Målet är att göra detta släkt- och kulturhistoriska dokument lättare tillgängligt för forskarna. Matrikeln upplyser om gårdar, brukare, ägare och bruksförhållanden. Man räknar med att publicera matrikeln med register dels i bokform dels på Internet. Detta material är speciellt betydelsefullt eftersom kyrkbokföring saknas för många socknar vid den aktuella tiden. För de svenska släktforskare som sysslar med de värmländska socknarna längs riksgården kan säkert resultatet av detta projekt bli av stort intresse.

VärmlandsRötter
www.genealogi.se/varmland

Generation III		Generation IV		Generation V			
<p>Nr 8-15 Olsson, Nils. Bonde f. 8/8 1789, V Ämtervik, Sunne, Hån d. 18/8 1853, Sunne, Hån g. 26/12 1822, Sunne Olsofför, Karin f. 19/11 1806, Sunne, Hån d. 20/3 1885, Sunne, Hån</p>		<p>Nr 16-31 Jonsson, Olof f. 17/6 1751, V Ämtervik - 6/6 1803 V Ä Svensdotter, Kerstin Olsson, Olof. Bonde f. 3/1 1766, Sunne - 14/2 1824, Sunne Persdotter, Britta 9/29/1778, Sunne - 10/10 1807, Sunne Ersson, Per. Bonde 8/2 1761, Sunne - 30/7 1835, Sunne Ersdotter, Marit 10/22/4 1757, V Ämtervik - 1842, Sunne Månsson, Per 1748, Sunne - 11/3 1821, Sunne Larsdotter, Katarina 11/23/9 1761, Öe Ullerud - 1799 Berg, Anders Pettersson. Spiksmed 3/6 1779, Gunnarskog - 13/12 1847 Olsofför, Ingegerd 12/19/11 1779, Gråsmark - 1826, Lysvik Ersson, Olof. uå 14/4 1776, Sunne - 15/12 1859 Lysvik Olsofför, Maria 13/8/2 1778, Fryksände - 17/9 1857, Lysvik Kristoffersson, Lars 10/8 1764, Sunne - 1/12 1802, Sunne Olsofför, Karin 14/9/7 1758, Sunne - 25/10 1825, Sunne Jonsson, Lars. Bonde, nämndeman 11/3 1774, Sunne - 24/4 1861, Ransäter Olsofför, Kerstin 15/3/6 1776, Sunne - 2/6 1849, Ransäter</p>		<p>Nr 32-63 Nilsson, Jon Knuusdotter, Marit Halvårdsson, Sven Persdotter, Karin Nilsson, Olof. Bonde Svensdotter, Karin Bryngelsson, Per. Bonde Persdotter, Karin Persson, Erik. Bonde Jonsson, Ingeborg Jonsson, Erik Persdotter, Kerstin Olsofför, Måns. Bonde Månsson, Kerstin Persdotter, Lars. Bonde Berg, Peter Andersson. Spiksmed Nygqvist, Lisa Pettersdotter Jonsson, Olof. Bonde Persdotter, Ingeborg Eliasson, Erik Jonsson, Olof. Mästervik Thorsfeldt, Ingeborg Gudmundsdotter, Britta Jonsson, Olof Persdotter, Gertrud Bengtsson, Johan Jonsson, Kerstin Jonsson, Olof Jonsson, Kerstin</p>		<p>f(2) t. Uno Samuelssons hustru. Alla orter i (S) län.</p>	
<p>Nr 1. ansöktare Olsson Gustav Fritiof Hemmansgare f. 16/8 1894 Sunne, Årås d. 2/5 1975 Sunne, Skrottingerud g. 30/6 1923 Sunne</p>		<p>Nr 2. mor Nilsson Ellen Karolina f. 26/3 1900, Fryksände d. 18/7 1893 St Kil, Erikstad g. 26/12 1852, Sunne Larsdotter Maria</p>		<p>Nr 3. mor Berg Maria f. 27/7 1856 Sunne, Backa d. 5/9 1918 Sunne, Årås</p>		<p>Nr 4. mor Olsson Olof f. 22/12 1853 Sunne, Bråsstorp d. 4/8 1936 Sunne, Bråsstorp g. 26/12 1875 Sunne</p>	

Sebastian Bryngelsson i Hagen

av Anna-Lisa Göransson

Nr 110

Sebastian Bryngelsson är en person som förekommer i de flesta utredningar som gäller släkten Graff i Färnebo Bergslag. Första gången lär väl ha varit i Erik Fernows "Philipstads Släkter". Sebastian påstås där vara sonson till bergmästaren Kristoffer Graff. Om man studerar domböckerna, närmare bestämt Filipstads renoverade domböcker, dels den för åren 1624-1660 och sedan den efterföljande som rör åren 1661-1673, så blir man tvivlande till den uppgiften. 1658 den 8 april kan man läsa följande: "tvenne borgmästare och Råd kallade på byte efter Sal. Bryngel Halvardsson på Hagen, i det fasta emellan änkan och barnen o.s.v."—. Där nämnes bara sonen Christoffer "som modern i 2 år haver försörjt, skall nu bliva hos henne till dödedagar och henne försörja och efter hennes död behålla "hälfterne" i löst och fast". Christoffer är alltså broder till Sebastian. Därutöver finns ytterligare en broder som kallas Jacob. Dessa två, Sebastian och Jacob, finns med i nästa domboksutdrag som är från 1671 den 11 september. Där börjar texten med följande: "Emellan Bryngel Halvardssons arvingar på Hagen, blev efter lång avhandling slutit att Christoffer först behåller ½ hagen, ½ skogsängen och alla lösören efter deras moders testamente. Sedan att Bastian som andra ½ parten i Hagen och skogsängen inlöst av de andra sina medarvingar, meradels att ingen mera därom tvistar, än allena broderns, Salig Jacob Bryngelssons arvingar etc—". Jacob är alltså död och hans arvingar är hans fyra barn, av vilka endast en dotter nämnes vid namn och hon kallas för Kerstin. När Jacob dog framkommer inte. Däremot vet man att han år 1652 den 5 januari anklagas för att "hava stulit en häst ifrån Måns Elofsson här i Staden" (Filipstad). Jacob kallas här för borgareson.

Kvinnornas namn förekommer mycket sparsamt i dessa domböcker, utom i de

fall då de gjort sig skyldiga till något brottsligt eller förekommer som vittnen. Men här blev det domboken som blev räddningen. 1646 den 20 juli "kom för Rätten Per Hansson och kårade till Bryngel Halvardssons hustru att hon hade sagt till Per Hanssons hustru, att han (Per Hansson) hade "velat wåltaga en liten flicka, Olof Glasmästares dotter", dertill Bryngels hustru svarade "att hon sådana ord hört hade av bemålte Oluff glasmästares hustru. Uppsköts till nästa rådstuga och att Oluffs hustru tillstädes kommer". I marginalen kan man läsa: Per Hansson klagar på Bryngels Barbro. Nu vet man alltså att hustrun heter Barbro. Men där står inget om hennes efternamn.

Men vid nästa "Rådstugu" som var 1646 13 september "uppstodh för Rätten Per Hansson Rådman och kiärte till Barbro Christophersdotter att hon hade talat honom oqwädesord, till huilket hon icke neka kunde, men hennes Man badh före, wart derföre saakfelt till sine penge

12 ? efter dett 12 Cap. Kongb. Till tresk—". De sista bokstäverna svåra att tyda.

Nu vet man alltså att Sebastians och hans bröders föräldrar heter Bryngel Halvardsson och Barbro Kristoffersdotter. Nu får man ju den tanken, att kan det vara hustru Barbro som är en "Graff". Något samband förekommer ju i alla fall. När Sebastians dotter Karin begravdes 1744 i juli, så kallas hon för Catarina Sebastiansdotter Graf. Sonen Bryngel Sebastiansson har mig veterligt aldrig kallat sig för Graf(f), men dennes son Sebastian kallade sig för Grave. Dessutom har Bryngel Sebastiansson en son kallad Melker. Vilket är en indikation på att Kristoffer Graff den äldre ändå är förfader till Bryngel Sebastiansson, då även Christoffer Graff d.ä.har en son kallad Melker. Men det som stör mig, är att det inte finns någon Barbro eller Halvard bland de personer av släkten som jag fun-

Min morfar, Olof Helmer Nilsson, född i Glumserud, Väse. Tillhör den sk. Glumserudssläkten och bodde fram till sin död på den gård som varit i släktens ägo sedan 1415.

Den som vill läsa om orsaken till Maria Andersdotters, i generation III nr. 13, korta liv kan läsa "Vid Midskogstallen" i VärmlandsAnor 2002:3.

Det vore mycket intressant att få mer information om person nr 32 i generation V, Lars Tidblad som är det mest "exotiska" i mina bondesläkter, nämligen en västgöte.

Lars-Göran Jansson
Ingalills väg 10
656 38 Karlstad
lg@nollfemfyra.com

nit. Namnet borde ju återkomma någonstans bland ättlingarna. Men det finns kanske någon som läser detta, som har något tips att ge. Förslag och idéer tages tacksamt emot.

Något dödsdatum för Bryngel Halvardsson har inte gått att fastställa. Genomgången av mantalslängderna lämnar inga uppgifter om det. "Bryngel på Hagen" finns med i mantalslängden år 1650, men inte 1653, utan då nämnes sonen Bastian istället.

Källor förutom ovan nämnda domböcker, Filipstads mantalslängder för åren 1640-1653.

Antavla nr 110	Upprättad för Olof Helmer Nilsson, f. 10/10 1894 i Glumserud, Väse.				mf(6) t Lars-Göran Jansson. All orter i (S) län utom Västergötland	
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V		
Nr 2-3 (I)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63		
Nr 2, far	Larsson	Nilsson, Lars	Larsson, Nils	Tidblad, Lars	1735, Västergötland - c1799, Väse	
Nilsson	Nils	f. 26/4 1790, Väse, Uppsala	30/10 1761, Väse - 3/4 1824, Väse	Nilsson, Cajsa	1730, Väse - c1809, Väse	
Jan Peter	f. 8/12 1818	d. 3/11 1820, Väse, N Ve	Bengtsson, Ingrid	Larsson, Bengt	1728 - 1782, Väse	
f. 10/7 1862	Väse, Ve	g. 26/12 1814, Väse	8 f. 6/9 1765, Väse, Forsås	Svensdotter, Maria	f. 1738	
Väse, Glumserud	d. >1895	Larsdotter, Katharina	Bengtsson, Lars	Bengt	f. 1715	
d. 26/9 1937	4	f. 11/8 1789, Väse, Rud	3/1 1761, Väse - 5/1 1827, Väse	Karlsdotter, Catharina	f. 1723	
		d. 17/2 1824, Väse, N Ve	Jonsdotter, Maja			
			9 1761, Väse - 31/1 1842, Väse			
g. 24/3 1893	Larsdotter	Jansson, Lars	Jansson, Jan	Jansson, Jan	1717, Väse - 1771	
Väse	Katharina	f. 3/1 1786, Väse, Glumserud	20/8 1748, Väse - 20/4 1819	Bengtsson, Cajsa	1723 - 1751	
Nr 1, ansökare	f. 24/9 1826	g. 9/12 1824, Väse	10 f. 11/3 1757, Väse	Andersson, Lars	f. 1721	
Nilsson	Väse, Glumserud	Larsdotter, Lena	Olofsson, Lars	Olsson, Olof	f. 1723	
Olof Helmer	d. c1888	f. 11/1 1795, Väse, Mosserud	11/3 1753, Väse - 9/4 1836	Mikkelsen, Kersti	f. 17/3 1723, Väse	
f. 10/10 1894			Didriksson, Katharina	Eriksson, Didrick		
Väse, Glumserud	5		11 10/1 1765 - 1799	Persdotter, Maria		
d. 20/9 1984	Larsson	Jansson, Lars	Larsson, Jan			
Väse, Glumserud	Olof	f. 25/7 1791, Väse, Glumserud	1760 - c1814, Väse	Olofsson, Olof	1722 - <1782, Väse	
g. 18/5 1918	f. 7/7 1834	d. 29/3 1864	Olofsdotter, Ingrid	Bengtsson, Annika	1730 - c1810, Väse	
Väse	Väse, Glumserud	g. 18/11 1813, Väse	12 f. 26/7 1767, Väse			
Johansson	d. >1895	Andersdotter, Maria	Eriksson, Anders			
Hilda teresia		f. 29/1 1794, Väse, Glumstorp	f. 1759, Väse			
f. 3/10 1898, Väse	6	d. 28/9 1838, Väse, Glumserud	Andersdotter, Maria			
		g. 23/6 1864, Väse	13 f. 1757, Väse			
Nr 3, mor	Larsdotter	Larsson, Lars	Larsson, Lars			
Olsson	Stina	f. 26/12 1794, Väse, Glumserud	Andersdotter, Stina			
Emma	f. 10/11 1832	d. 7/6 1851, Väse, Sätång	g. 5/12 1823, Väse			
f. 27/4 1864	Väse, Glumserud	Nilsdotter, Anna	Månsson, Nils			
Väse, Glumserud	d. 16/4 1891	f. 1/4 1796, Älvsbacka, Lersjön	1769, Ne Ullterud - 7/2 1844, Älvsbacka			
d. 6/3 1930	Väse, Glumserud	d. 11/3 1852, Väse, Sätång	Jansdotter, Catharina	Jonsson, Jan	c1727 - 1/9 1772, Älvsbacka	
	7		15 26/1 1766, Älvsbacka - 1847, Älvsbacka	Nilsson, Anna	1745 - 16/7 1800, Älvsbacka	
19/9 2003						

Boktips

Sven Anders Björklund Historien om Elvenäs 1581-1934

61 sidor, A4, ill. Författarens eget förlag 2003.

Detta är en sammanställning grundad på källmaterial från hembygdsföreningen i Nor samt författarens privata arkivalier och minnen. Häftet har framställts för familjen, släkt och vänner. För den intresserade finns häftet tillgängligt i föreningens arkiv.

Hjerpentan och Önstad var fördom två gårdar i Nors socken. Från och med början av 1800-talet hade de en gemensam ägare. År 1868 tillträdde brukspatron August Almquist som ägare och då ändrades egendomens namn till Elfvenäs. Almquist sålde sedan gården 1905 till grosshandlaren Anders Peter Björklund i Karlstad. Dennes son, sjökaptenen Ragnar Björklund tog över år 1916 men drabbades av depressionen i början av 1930-talet varför gården såldes på exekutiv auktion 1934 för att slutligen år 1942 hamna i AB Cellulls sedermera Svenska Rayon AB:s ägo. Huvudbyggnaden, av den typ som återfinns på större värmländska lantgårdar, revs omkring 1960.

Författaren redogör utförligt för gårdens ägarlängd från och med 1581. Femton sidor ägnas de underliggande torpen och backstugorna samt deras inbyggare. Vidare beskrivs gårdens olika byggnader, produktion och tekniska standard.

Författarens farfar, den ovannämnde A P Björklund, var torparson från Skaraborg. Han gjorde en lysande karriär som trävaruhandlare, sågverksägare, skeppsredare och godsägare. Men även han drabbades av de svåra tiderna och dog utfattig år 1936.

Historien om Elvenäs är rikligt illustrerad med äldre och nyare foton. På ett gruppfoto från 1905 t ex ser vi patron

Almquist med hustru samt 21 namngivna till gården knutna arbetare, pigor och torpare. Kanske någon av våra läsare finner en anfader eller anmoder där?

Lars-Gunnar Sander

Blomskogsboken

Familjer i Blomskog från 1600-talet till 1920. Konfirmander i Blomskogs kyrka 1899-2003. Pelle Norelius och Stig Blom (red.). 474 sidor, inbunden, illustrerad. ISBN 91-631-5272-X. Blomskogs Hembygdsförening 2004. Boken kan beställas för 390 kr + ev. frakt från Stig Blom, Manhemsvägen 17, 672 92 Årjäng, tel. 0573-300 56, eller e-post: ulca@arjang.mail.telia.com

Pelle Norelius, numera bosatt i Karlstad, är ett välkänt namn för alla som forskar i Nordmarken. Han har tidigare givit ut släktböcker om den Mossbergska släkten. Sedan mer än 50 år tillbaka så har han forskat efter sin mors anor inom Blomskogs socken. Förfäderna var spridda i flertalet av socknens hemman, och det blev nödvändigt att skriva av olika källor som kyrkböcker, mantalslängder, bouppteckningar, domböcker och lantmäterihandlingar för hela socknen.

Så småningom började Pelle skapa sammanhängande framställningar av de olika källorna och varje hemman har fått en beskrivning. Detta material har blivit användbart för flera, och kopior har funnits hos Hembygdsföreningen samt hos Årjängs bibliotek.

Stig Blom väckte tanken på en mer definitiv publicering av materialet. Det har givits möjlighet till subskription, och genom att så många tecknade sig för boken har den nu kunnat publiceras som maren 2004.

Det handlar alltså om en verklig sockengenealogi. Släktförhållanden inom socknen kartläggs, och med bokens hjälp torde det vara möjligt att göra både antavlor och stamtavlor kring socknens människor. Detta torde vara den första värmländska sockengenealogin som blir tryckt i bokform.

Familjerna är uppställda i alfabetisk ordning efter faderns förnamn, och är grupperade hemmansvis. Att gruppera efter förnamn och inte efter efternamn är riktigt när nästan alla personer bär patronymikon. För barnen noteras ofta – men inte alltid – uppgifter om vidare öden, om de gifter sig inom socknen eller flyttar ut.

Det är verkligen ett myller av namn, och har man väl uppgift om i vilket hemman man skall leta så bör det vara möjligt att hitta den man söker. Boken är som nämnts uppställd alfabetiskt, men jag saknar ändå ett personregister, åtminstone över hustrur.

Kan man önska sig något annat – ja, det vore i så fall att man hade egna anor i Blomskog... Alla blomskogsforskare är självfallet att gratulera!

Bokens andra del innehåller gruppbilder på konfirmationsgrupperna i Blomskog från 1800-talets slut till 2000-talets början. Att få se sin egen bild i en bok är förstås ett argument för att köpa boken, men bildsviten är också av mycket stort kulturhistoriskt intresse.

1899 varierar klädseln stort, pojkarna har kostymer av olika snitt och flickorna klänningar, ofta rutiga eller randiga. Även kyrkoherde Almquist uppträder i kostym, men senare år i kaftan. 1921 får socknen en ny kyrkoherde, Eler Alar Engström (han hette faktiskt så), och från och med detta år har pojkarna genomgående mörk kostym och flickorna vita klänningar och rosett i håret. Rosettmodet går ut med 1920-talet, och på 1930-talet har flickorna ofta kortklippt frisyr. Rosetten kommer åter ett kort tag på 40-talet. Flickornas

klänningsmode växlar men 1964 förändras pojkarnas klädsel genom att den vita flugan ersätts av en mörk slips. Redan nästa år så försvinner kavajen för gott. Klänningarna blir allt kortare. 1972 har flickorna korta klänningar, pojkarna vit polotröja med mörka byxor och prästen alba och stola! Konfirmationskåporna introduceras 1975, och sedan dess är prästen också klädd i liturgisk dräkt. Konfirmandgruppernas storlek växlar, vilket visar på bygdens utveckling. 1899 består gruppen av 37 konfirmander. Vid mitten av 1900-talet växlar det mellan 10-20 personer per kull. Under Kjell Blomstrands kyrkoherdetid sedan 1976 så innehåller grupperna mellan 2-10 ungdomar.

Carl-Johan Ivarsson

Kila Östra Bygdegårdsförening, Forskargruppen

Ny hemmans- beskrivning i Kila

Bänteruds, Kroppåkers, Ströms & Svanhults hemman i Kila socken – En beskrivning av människorna och deras bosättningar från 1500-talet till 2000-talet.

156 sidor, A5, Kila Östra Bygdegårdsförening Forskargruppen, utgåva 18, 2004. Kan beställas för 100 kr + porto från Gunnar Jonsson, tfn 0533-10559 eller e-post kilagenealogen@telia.com

Publikationen med den långa titeln avslutar 21 års arbete med att dokumentera torpen och gårdarna i östra Kila, dvs. den del av Kila socken som ligger öster om Harefjorden.

Det ligger ett digert arbete bakom dokumentationen, med ett evigt pusslande för att placera de olika familjerna på rätt gård eller torp. Givetvis har dokumentationsgruppen använt sig av husförhörslängderna, men även tiondelängder, mantalslängder, lagfartsprotokoll och domböcker m.m. har utnyttjats. Vidare har man tagit hjälp av minnesgoda personer.

De senaste decennierna har det gjorts en mängd torpinventeringar runtom i Värmland, den för östra Kila är dock ett föredöme på många sätt. Dels har man inte gjort några begränsningar, utan tagit med alla boställen – torp, gårdar, rivna, kvarstående och till och med nybyggda hus. Vidare är det hela presenterat på ett

Fortsättning på sidan 27

Höstens program

Besök av Karlskoga-Degerfors Släktforsarklubb

Onsdag 15 september kl 19.30-20.30

Arkivcentrum i Karlstad

Gästerna besöker Värmlandsarkiv kl 16.00-19.30 (rundvandring)

Därefter fortsätter vi i *Bror Almquist-salen* med information om vår förening, VärmlandsAnor och Värmlandsrötter.

Vi bjuder våra gäster på kaffe och smörgås.

Arkiv- och forskarkväll i Filipstad

Torsdag 16 september kl 19.00.

Vuxenskolan, Asphyttegatan 10, ingång från Hantverkargatan.

Värmlandsarkiv, Folkrorelsernas arkiv och Emigrantregistret informerar om arkivforskning i Karlstad. Presentation av historieavdelningen vid Karlstads universitet, Hembygdsförbundet, Lokalhistoriska föreningen och Värmlands Släktforskarförening.

Lokalombudsträff

Tisdag 21 september kl 19.00

Bror Almquistsalen, Arkivcentrum i Karlstad.

Uppföljning av vad som hänt sedan föregående träff.

Per Magnusson berättar om *Utvandringen från Skillingmark till Hawaii*.

Vi bjuder på fika.

Fikaträff

Måndag 18 oktober kl 19.00

Bror Almquist-salen, Arkivcentrum i Karlstad

Tema: **Min släktforskning.**

Vi träffas under gemytliga former och får information om det senaste samt ägnar oss åt byten och pratar om vår egen släktforskning.

Medtag eget fika!

Arkivens dag

Lördag 13 november

Arkivcentrum i Karlstad

Arkiv- och forskarkväll i Nyed

Torsdag 18 november kl 19.00

Samma program som den 16 september

Älvdals härads dombok

Fredag 26 november kl 19.00

Rolf Edberg-salen, Arkivcentrum i Karlstad

Föredrag av *Jan Erik Björk*

Efter föredraget kaffe i *Bror Almquist-salen*.

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla, som är medlemmar i en släktforskarförening

756. Jag söker uppgifter om min mmmf, glasblåsaremästaren Martin Phersson, f 1826 i Hurum Norge. Han levde dels i Årnäs/**Forshem**, men flyttade till Eda 1843. 1862 flyttade han till Surte med hela sin familj. Han var gift med Maria Ljustrin Åberg, f 1826 i Bromö/**Torsö**. Martins föräldrar hette Johan Phersson, f 1799, Norge och Maria E Hagen, f 1792, Norge. Maria Ljustrins föräldrar var Nils Åberg-Nilsson, f 1793 Årnäs/Forshem och Lisa Eriksdotter, f 1797 i Bromö/Torsö. Jag skulle gärna vilja veta lite mer om Martin och hans fru, gärna också om resp föräldrar. Vad gäller uppgifter om Martins flytt och boende i **Surte**, så har jag alla dessa redan. Det är alltså uppgifter om honom under tiden i Norge och Årnäs och Eda jag söker samt lite "kringuppgifter".

Elizabeth Nolfalk-Jorwén
Blåklintsv 15
445 57 Surte
eliza.nolfalk@minmail.net

757. Jag söker Kofferdi styrman *Fredric Pettersson* f. 1784 i **Värmland**. Han var vid sitt giftemål med Anna Margareta Fröberg, "*Förhyrd styckljunkare och varit med på sistlidna fälttåget och uppfört sig anständigt och hederligt*". Paret gifte sig i Hovförsamlingen 1810 och fick där fyra barn. 1819 flyttade hela familjen till Katarina förs. Där föddes min anmoder Ebba Mathilda 1920. Två år senare dör Fredrik Pettersson av lungshot.

Siv Bergman
Ågatan 14
334 32 Anderstorp
Tel 0371-16614
siv.bergman@westbo-mo.com

758. Jag hjälper en slektning med hans slekt. Det finnes to personer som er reist ut fra Oslo - Christiania i 1882 som han lurer fælt på. Dette pga. at en annen person i 1840 årene eller rett over 1850 giftet seg inn i slekten og derav dennes herkomst. Utreise i 1882 er kanskje også utreise av søskenbarn som jeg derfor oversender info om. Vi lurer på om nenden-

fornevnte personer kan ha forbindelse med en *Jan Jansen* från **Gunnarskog**. Jan Jansen reiste nemlig til Amerika med sin eldste datter *Karen Jansen* og sønn *Ole Jansen* i 1882 og nevnte personer reiste i følge over til USA. Jan Jansens kone reiste over i 1883.

Registrert i Oslo utreist til Amerika: *Marie Jonson* 40 år i 1882 och *John Jonson* 20 år i 1882. Begge fra Græsmark. Hvis du vet noe så ville han være meget takknemlig for å høre fra deg. Hans adresse er:

Hans Petter Strand
hps@adamsexpress.no
eller
Steinar Vissebråten
3540 Nesbyen
Norge
Tel 0047 32 06 8733

759. En av mine forfedre er født i **Gunnarskog** og navnet er *Marie Olsdatter* født 1839, hun ble gift med *Johan Kristoffersen* født 1829 på knapperholen i Nord Odal Norge. Ønsker opplysninger hvis sånne finnes.

Georg Dagfinrud
Smiuvegen 10 A
2870 Dokka Norge.
Tel 0047 61 11 10 89
georgd@online.no

760. Katarina Johansdotter Schröder er vallon og tysk. Hun ble født 21/5 1706 i Fors i **Kroppa** og ble begravd 8/4 1745 i **Lungsund**. Katarina Johansdotter Schröder var Olof Hjerpe sin 1. hustru, og Olof Hjerpe var mestersmed i Ackkärr i Lungsund. Han ble født 23/4 1699 i Ackkärr och levde der i hele sitt liv. I sitt ekteskap med Katarina Johansdotter Schröder hade han 7 børn. Finnes det noen opplysninger om Katarina Johansdotter Schröder sin herkomst, og hennes tilknytning till vallonslekt? Jeg har forsket litt på dette, og det jeg har funnet ut, er att i 1687 (21/8) giftet sig Johan Nilsson, som var vallon og hammersmedsmester ved Storfors, seg med jungfru Annika

Schröder. De giftet seg i Kroppa. Det er mulig dette er foreldrene til Katarina Johansdotter Schröder, men jeg er ikke sikker. Alt av informasjon om Katarina Johansdotter Schröder er derfor av interesse.

Jeg har også et spørsmål om navnet **Heter**. *Stina Nilsdotter Heter*, ble født 1769 i **Nyed**. Hun var *Jacob Hjerpes* 2. hustru, de giftet seg i Nyed 7/11 1790. Hvor har Heter-navnet sitt herkomst – er det svensk, eller tysk, muligens finsk, eller har navnet Heter tilknytning till vallonerslekt?

Bente Løvli
Øst-Modumsveien
Rutenr. 508
3370 Vikersund
Norge

761. Jag skulle gärna vilja ha kontakt med någon som forskar i släkterna *Kruse*, *Hök* eller *Finshuus* (*Finnshus*). De fanns i **Filipstad- Färnebo** från i varje fall senare delen av 1600-talet. Vill gärna veta vad som hänt deras ättlingar och vart de ev. flyttat. Skulle också vilja veta om det finns någon "Grafättling" som har namnen Barbro och Halvar(d) bland sina personer tillhörande den släkten. Jag är tacksam för all hjälp.

Anna-Lisa Göransson
Hotellgatan 12,
69131 Karlskoga
Tel 0586-30609
anna-lisa.goransson@comhem.se

762. Jag undrar om någon kunde ge mig några upplysningar om torpet Björnrocken, Tobol i **Gunnarskog**. Jag undrar över var namnet egentligen kommer från, och om det finnes någon historia eller andra intressanta upplysningar som knyter sig till detta torp?

Omar Jacobsen
Stormyrveien 33
2005 Rælingen, Norge
Tel: 22 484674 (arb)
63 830521 (hem)
omar.jacobsen@nordea.com

Värmlands Kyrkboksregister en lägesrapport

I släktforskarförbundets registerregister upptar Värmland över 200 rader, men en stor del av landskapet är fortfarande en vit fläck på registreringskartan. Beroende på hur man räknar så finns här 98 församlingar. För några av dem finns register i någon form utgivna för försäljning. Men av dessa är enbart ett fåtal kompletta.

Det vi menar med komplett är att register till födde, vigde och döde skall vara utgivna till och med år 1900 eller senare. För vissa socknar finns även flyttningslängder registrerade.

Följande socknar är i dagsläget kompletta och utgivna av Värmlands Släktforskarförning:

Bogen	Millesvik
Botilsäter	Stavnäs
Eskilsäter	Södra Ny
Glava	Älgå
Gunnarskog	Ölserud
Huggenäs	

Följande socknar är inmatade på dator och under redigering av Värmlands Släktforskarförning:

Boda	Ny
Bro	Tveta
Brunskog	Värmskog
Högerud	Säffle

För följande socknar finns större eller mindre gjorda register eller avskrifter i någon form. Både i regi av oss och andra föreningar/privatpersoner. Här upptas även de socknar som är påbörjade men där bara en del av eller inget ännu är utgivet.

Arvika	Mangskog
Bjurtjärn	Nor
Borgvik	Norra Finnskoga
By	Norra Ny
Dalby	Norra Råda
Ekshärad	Nyed
Frykerud	Nyskoga

Fryksände	Rudskoga
Gillberga	Sunne
Grums	Sunnemo
Gräsmark	Svanskog
Gustav Adolf	Södra Finnskoga
Gåsborn	Södra Råda
Järnskog	Visnums-Kil
Karlanda	Vitsand
Kila	Väse
Köla	Älvsbacka
Lekvattnet	Ölme
Lungsund	Östmark
Lysvik	Östra Ämtervik
Långserud	Övre Ullerud

Följande socknar är, vad vi vet, inte under arbete.

Alster	Nedre Ullerud
Blomskog	Nordmark
Brattfors	Nysund
Degerfors	Ransäter
Ed	Rämmen
Eda	Segestad
Filipstad	Silbodal
Forshaga	Sillerud
Färnebo	Skillingmark
Grava	Stora Kil
Hagfors	Trankil
Hammarö	Töcksmark
Holmedal	Varnum
Karlsdal	Visnum
Karlskoga	Västra Fågelvik
Karlstad	Västra Ämtervik
Kristinehamn	Östervallskog
Kroppa	Östra Fågelvik
Munkfors	

763. Jag söker uppgifter om syskonen *Carl Magnus* f. 1775, *Nils Fredrik* f. 1782 och *Anna Christina* f. 1785. De kom tillsammans med föräldrarna *Daniel Carlström* f. 1750 och *Maria Renström* f. 1750. Alla födda i Östergötland. Vet ej var i Östergötland. Familjen kom till Irlandaholm i **Grava** där tvillingflickorna *Magdalena* och *Beata* föds 1790. Magdalena är min ff mfm. Dottern *Anna Christina* var gift med *Lars Berggren*.

Jag söker också uppgifter om gruvfogden *Zacharias Olofsson-Rud-Schröder* född ca 1705. Gruvfogde i Borrsjön, **Gräsmark**.

Kerstin Sand
V Vintergatan 43
703 44 Örebro
019 - 14 45 37

764. Mitt namn är *Marie Tillman* och jag är bosatt i USA. Jag har läst en artikel från en gammal tidning (tyvärr vet jag ej

vilken eftersom artikeln var urklipp och namnet på tidningen ej angivet). Artikeln handlar om en kvinna vid namn *Anna Helene (Lena) Molinder* som var född den 25 juni 1834 i **Yngshyttan, Färnebo** församling. Hon var min morfars farmor. Hennes far hette *Jan Anders Molinder* (d 1837) och hennes mor var *Sara Svensdotter* senare omgift med *Jan Olsson Stolpe* (f 16 augusti 1809). *Anna Lena* (kallad *Myr-Anna* i artikeln eftersom hon ett tag bodde hos *Anders Andersson* på *Myrtorpet*) dog den 2 februari 1913. Jag är intresserad av att finna mer uppgifter om *Anna Lena* och hennes familj men vet inte riktigt var jag ska börja. Tacksam för alla tips eftersom det är lite svårt för mig att få tag i mikrofilm här.

Marie Tillman
1971 Beach Road
Rock Stream, NY 14878
USA
varskoff@hotmail.com

På vår hemsida *VärmlandsRötter* www.genealogi.se/varmland finns under varje socken mer information om vad som är på gång. Rapportera gärna om Du känner till något registreringsarbete så vi slipper dubbelarbete, vilket tyvärr förekommit ett par gånger. Om just din socken är utan register ska du veta att vi gärna tar emot nya registrerare. Frågor ställs via e-post vsff@telia.com

Gunnar Jonsson

Föreningens utgivning av böcker och register

Föreningen säljer ett antal publikationer, både egna och medlemmars. Medlemmar som önskar annonsplats för egna publikationer, kontakta ordföranden. Medlemmar får 10% rabatt på föreningens egna publikationer, markerade med *. Ange ditt medlemsnummer när du beställer. För angivet pris tillkommer porto. Order som överstiger 500:- skickas per postförskott, övriga faktureras. Egna publikationer kan även köpas direkt hos föreningens sekreterare. Vi rekommenderar beställning via brev till sekreteraren eller e-post till vsff@telia.com. Vid slutförsäljning kan dröjsmål uppstå under trycktiden.

Register och avskrifter

Bogen

Carl-Johan Ivarsson

Fb, Vb, Db 1850-1920 ..... 225:- *

Botilsäter

Arbetsmarknadsprojektet Cresco

Födde 1721-1920 ..... 225:- *

Vigde 1721-1920 ..... 110:- *

Döde 1721-1920 ..... 150:- *

Brunskog

Sven Haage/Rolf Brodin

Vigde 1691-1930 ..... 225:- *

Husf 1760-1763 ..... 50:- *

Ekshärad

Mats Hellgren

Födde 1665-1722 ..... 200:- *

Födde 1723-1799 ..... 140:- *

Förs. bok 1665-1750 ..... 200:- *

Eskilsäter

Framtidshuset i Säffle/Reliken

Födde 1688-1920 ..... 225:- *

Vigde 1688-1920 ..... 100:- *

Döde 1688-1920 ..... 125:- *

Fryksände

Knut Malmström

Födde 1707-1765 ..... 225:- *

Glava

Arbetsmarknadsprojekt i Arvika

Födde 1696-1817 ..... 220:- *

Födde 1818-1872 ..... 220:- *

Födde 1873-1920 ..... 220:- *

Vigde 1699-1920 ..... 175:- *

Döde 1696-1920 ..... 240:- *

Gunnarskog

Carl-Johan Ivarsson

Vigde 1688-1920 ..... 225:- *

Födde 1688-1799 ..... 225:- *

Födde 1800-1842 ..... 225:- *

Födde 1843-1871 ..... 225:- *

Födde 1872-1920 ..... 225:- *

Döde 1688-1843 ..... 225:- *

Döde 1844-1920 ..... 225:- *

Huggenäs

Framtidshuset i Säffle/Reliken

Födde 1744-1920 ..... 175:- *

Vigde 1761-1920 ..... 90:- *

Döde 1761-1920 ..... 100:- *

Kila

Gunnar Jonsson

Födde 1640-1817 ..... 225:- *

Födde 1818-1900 ..... 225:- *

Vigde 1689-1900 ..... 120:- *

Bouppt. 1744-1859 ..... 60:- *

Lysvik

Arne och Moira Linnarud

Fb, vb, db 1692-1793 ..... 350:- *

Fb, vb, db 1793-1821 ..... 250:- *

Millesvik

Arbetsmarknadsprojektet Cresco

Födde 1688-1920 ..... 165:- *

Vigde 1688-1920 ..... 70:- *

Döde 1688-1920 ..... 100:- *

Norra Råda

Mats Hellgren

Födde 1725-1769 ..... 140:- *

Stavnäs

Jan Thimberg

Födde 1687-1775 ..... 170:- *

Födde 1776-1850 ..... 200:- *

Födde 1851-1920 ..... 225:- *

Vigde 1687-1920 ..... 225:- *

Döde 1687-1820 ..... 225:- *

Döde 1821-1920 ..... 225:- *

Sunne

Margit Olsson och Arne Linnarud

Fb, Vb, Db 1669-1736 ..... 300:- *

Fb, Vb, Db 1737-1758 ..... 300:- *

Fb, Vb, Db 1759-1774 ..... 300:- *

Fb, Vb, Db 1775-1793 ..... 350:- *

Södra Ny

Framtidshuset i Säffle/Reliken

Födde 1738-1920 ..... 190:- *

(lucka 1783-1822)

Vigde 1739-1920 ..... 110:- *

Döde 1739-1920 ..... 125:- *

Vitsand

Kerstin Risberg

Fb, Vb 1824-1860 ..... 200:- *

Väse

Anette Carlsson och Sigvard Boström

Vigde 1683-1930 ..... 300:- *

Älgå

Arbetsmarknadsprojekt i Arvika

Födde 1688-1835 ..... 225:- *

Födde 1836-1924 ..... 225:- *

Vigde 1688-1920 ..... 125:- *

Döde 1687-1920 ..... 160:- *

Ölserud

Arbetsmarknadsprojektet Cresco

Födde 1754 - 1920 ..... 225:- *

Vigde 1754 - 1920 ..... 60:- *

Döde 1754 - 1920 ..... 100:- *

Östmark

Kerstin Risberg

Födde 1765-1820 ..... 240:- *

Ortregister

Gunnar Jonsson

Värmland (2:a utgåvan) ..... 70:- ***Dalsland** (2:a utgåvan) ..... 45:- ***Värmländska Antavlor 1-50**

Antavlor publicerade i VärmlandsAnor 1990-1997. Totalt över 14 000 anor. Socken- och släktnamnsregister.

..... 140:- *

Arbetsvandringar Värmland Härjedalen**under 1800-talet** ..... 100:- *

Roger Alderstrand o ABF Härjedalen

*Litteratur***Anor och anekdoter**

Värmlands Släktforskarförenings jubileumsbok 2003. 25 författare skriver om släktforskning och Värmland. 200:-

En kyrkoherdes vardag Ekshärad 1700-1758

Mats Hellgren

Andreas och Bengt Piscator, kyrkoherdar, har fört anteckningar om allt som tilldragit sig i prästgården. År 1758 omfattar dag för dag notering. Häftat 186 sid.

..... 150:- *

Boställen i Säffle kommun

Sven Johansson

Över 7000 namn på herrgårdar, gårdar, torp, backstugor och andra bostadshus. Även skolhus, lanthandlar, kyrkor, missionshus, kvarnar mm på landsbygd och i tätort. Sorterat efter namn. Med kort beskrivning och koordinater enligt Rikets nät 2,5 gon V 1938. 276 sid A4. 170:-

Wermlandslegten Ekelund

Leif Robertson 2003.

"Slegtbeskrivning öfver Wermlandslegten Ekelund och dess förgreningar 1500-2000". Ett försök till en släkt-historisk forskning över femhundra år. Utgår från stamfadern "Herr Anders", fogde på Lundby säteri i Kølaby(P) runt år 1600. Sonsonen Anders Ekelund-Nilsson föddes på Lundby 1641, och är förfader till den vitt förgrenade Ekelunds-släkten. Ättlingar finns i bl a Värmland och Dalsland. 411 sidor, A4, illustrerad, personregister. 250:-*

Ölme Härads Dombok 1629 - 1650

Axel Em. Löf

Nytryck från 1997. Huvuddelen av materialet utgörs av Ölme härads dombok. Dessutom finns ett par protokoll från Visnum och Färnebo härad, Varnums kyrkobok för tiden 1645-50, en mantalslängd för Ölme och Varnum 1642 mm. Häftad, 234 sid, person och sakregister. .... 200:- *

Kvarnarna vid Rottnafallen

Eric Sundell

Kvarnindustrins uppbyggnad från 1600-talet. Teknik, matning, kvarnbeskrivningar. Andra utgåvan 2003. Ändringar, tillägg och några nya bilder. 110 sidor, personregister. .... 110:- *

Torp och ödegårdar i Huggenäs

Gunnar Jonsson m.fl.

Förteckning och beskrivning med kända inneboende över de försvunna boställena i Huggenäs socken. En sammanställning av resultaten från torpinventeringen åren 1994-2001. Ort- och personregister. 36 bilder. 86 sidor A4 ..... 100:-

Torp och ödegårdar i Ölserud

Maj Olsson m.fl.

Format A4. Plasthäftad med skyddsomslag ..... 60:- *

Torp i Botilsäter

Britta Johansson m.fl.

Format A4. Plasthäftad med skyddsomslag ..... 50:- *

*Övrigt***Antavleblanketter**

A3, 6 generationer, 5-pack 15:-

Nytt från VSF 1984-91

hel årgång 75:-

VärmlandsAnor 1992-98

per nummer ..... 30:- *

hel årgång 100:-

VärmlandsAnor 1999-2003

per nummer ..... 40:- *

hel årgång 120:-

Råd och tips vid registrering

av kyrkböcker 25:-*

Fortsättning från sidan 23

Ny hemmansbeskrivning...

sätt som alla bör kunna läsa och ha nöje utav.

Den nya volymen omfattar den allra nordligaste delen av östra Kila, och den skiljer sig en del från övriga delar. I motsats till området söder om E18 rör det sig här om större gårdar utan några friköpta torp. Följaktligen är de flesta torpen sedan långa rivna. Området domineras av gårdarna Ström och Bänterud. Ströms säteri beboddes från 1692 av auditören Gudmund Nordberg. Han adlades 1725 med namnet Löwenhielm och är anfader till ett stort antal värmländska släkter. I släkten Löwenhielms ägo stannade Ström till 1845. Sedan 1930-talet har gården ägts av familjen Rexed. Bland Bänteruds ägare märks under 1900-talet konsul Otto Ziegler.

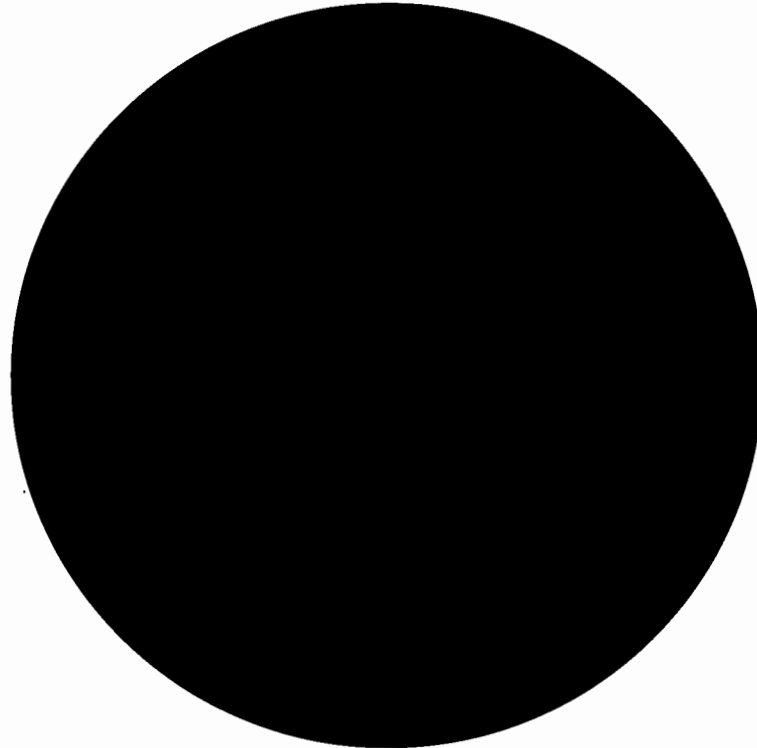
Bakom arbetet ligger en grupp som arbetat i regi av Kila Östra Bygdegårdsförening och Vuxenskolan i Säffle. I förordet meddelas att gruppen sedan 1983 samlats nästan varje torsdag och flera helger, men så har arbetet också resulterat i åtta hemmansbeskrivningar. Förutom den senaste om Bänterud, Kroppåker, Ström och Svanhult innefattar serien Boda hemman (1988), Djupviken (1989), Ölserud och Dalen (1990), Östra Skrufserud (1991), Östra Takene (1993), Kärrholmen (1995) och Knöstad (2001). Genom åren är det ett stort antal personer som varit engagerade i arbetet, i den senaste volymen är det dock Gunnar Jonsson, Anita Larsson, Per Johansson och Carl-Johan Ivarsson, som deltagit.

Det är som sagt en ovanligt noggrann och detaljerad utredning. Skulle man önska något vore det dock fler bilder, i synnerhet av de hus som finns kvar (!), och kanske ett lite mer konventionellt namnregister. Men dessa båda önskemål kan säkert uppfyllas. Forskargruppen meddelar nämligen att de nu skall inleda arbetet med att åstadkomma en uppdaterad samlingsvolym med hela östra Kila. Medan man ser fram emot denna finns det dock all anledning att införskaffa ett eget exemplar av *Bänteruds, Kroppåkers, Ströms & Svanhults hemman i Kila socken – En beskrivning av människorna och deras bosättningar från 1500-talet till 2000-talet*. Har man inte själv släkt i dessa trakter kan häftet fungera som en utmärkt inspirationskälla.

Claes Åkerblom

Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning retur med
den nya adressen till:
Värmlands Släktforskarförening
c/o Lars-Gunnar Sander
Norra Berghaget
667 32 FORSHAGA

B
Föreningsbrev

Knappen.
Det är grönt.

Box 2149, Rangatan 7, 650 02 Karlstad.
Tel 054-22 15 00. Fax 054-22 15 19.
E-post tryckeri@knappen.se. Hemsida www.knappen.se
Miljöcertifierad ISO 14001, Svanenlicensierad